

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer, csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:

200 holdig 1/3 q bura egyenértéke	500	1	"	"
500 " " " " " "	1000	2	"	"
1000 " " " " " "	2000	3	"	"
2000 " " " " " "	3000	4	"	"
3000 " " " " " "	4000	5	"	"
Helyszíntársaságok, szövetkezetek, vállalatok 1 q bura egyenértéke		3	q	bura egyenértéke 300,000 K.
Egyéb tagok részére évi tagdíj		6	pengő	= 75,000 K.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi tanács felügyelete alatt
A szerkesztést és kiadást felelős:
Buday Barna főszerkesztő.
Szerkesztő: **Rothmeyer Imre**
Társaszerkesztő: **Redly Gyula**

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: József 51-05

Előfizetési árak:

OMGE-tagoknak:	Előfizetőknél:
Negyedévre 6 pengő 75,000 K.	Negyedévre 10 pengő 125,000 K.
Félévre " " 137,500 "	Félévre " " 225,000 "
Egészévre 20 " 250,000 "	Egészévre 32 " 400,000 "

Külföldre a fenti árak kétszerese
Előfizetést csak napitári negyedévekre fogadjunk el
Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telef. József 99-23

TARTALOM:

- A Duna-Tisza-csatorna. (Havas Mór.)
- Műtragykák őszi kiszórása tavaszi vetésű növények alá. (Bittera Miklós.)
- Augusztus 26 világrekord tehén magartatása utolsó ellése után. II. (Szentandrassy György.)
- Levelszekrény. (Nemes füzetelep létesítése s annak várható jövője.)
- Természeredmények és a mezőgazdaság helyzete.
- A közgazdasági egyetem tanévnyitói ünnepélye.
- Vegyes közlemények.
- Időjárás.
- Társasági, kereskedelem.
- Szerkesztői üzenetek.

A Duna-Tisza-csatorna.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!
Megtisztelő b. felszólításának, hogy a Duna-Tisza-csatorna kérdéséről szakvéleményt mondjak, a legnagyobb készséggel teszek eleget. Elvzideken át foglalkoztam ezzel a kérdéssel; b. lapjuk többiben közölte e tárgyról írt közleményeimet. (L. „Köztelek” 1907. évi 3. számának mellékletét: A csatorna kérdés, írta egy vasutas; 1911. évi 30. és 33. számát: „A Duna-Tisza-csatorna” e. cikket, stb.)
Mint hogy fontos gazdasági kérdések helyes megítélésének előfeltétele, hogy a kérdés történelmi fejlődését figyelembe vegyük, legyen szabad a magyar csatorna kérdés történetét rövid vonásokban ismertetni.

Az OMGE közgazdasági szakosztályának 1901. dec. 11-én tartott ülése foglalkozott a hajózható csatornák kérdésével. Az előadó, *Jeszzenszky Pál* érdekes előadását azzal vezette be, hogy a Duna-Tisza-csatorna kérdés nem új, hanem igen régi. Több mint 150 éve annak, hogy nálunk foglalkoznak e kérdéssel. A csatorna létesítésének eszméje időnkint visszavisszatért; élenken foglalkoztatta az elméket, azonban a megvalósulásig sohasem jutott.

Már *Mátyás király* foglalkozott a kérdéssel. Hajózható csatorna létesítésének szükségét hangoztatta *III. Károly királyunk* Pozsonyban 1723-ban kiadott II. dekretumának 122. cikke; ehhez mellékelve volt a Duna-Tisza-csatornának külföldi mérnökök által készített terve is. Az első vasút építése idejében, 1836-ban akarta *Sinay báró* e csatornát megépíteni.

Az OMGE 1901. évben tartott tanácskozását *Hieronymi Károly* felolvasása vezette be, aki ösztökélte a gazdákat, hogy a csatornát építsék ki, mert ennek folytán kénytelenek lesznek államvasutaink új viszonylatokban mérsékelt tarifákat, ugynevezett vízversenydíjtételeket engedélyezni. A szakértekezlet azonban, beható tanácskozás után, elfogadta *Zelenski Róbert* gróf határozati javaslatát, amely szerint az egyet kivánatosnak tartja ugyan a Duna-Tisza-csatorna létesítését, de szükségesnek jelözte, hogy elsősorban folyóvizeinket kell alkalmassá tenni a hajózásra, továbbá fejleszteni a vasutakat, átrakó-állomásokat létesíteni.

A magyar *Mérnök- és Építész-Egylet* az 1901/02. évadban 9 ülésében vitatta a hajózható csatorna kérdését.

*) A Duna-Tisza-csatorna kérdésének tárgyalására a „Köztelek” megnyitotta a hasábjait s a kérdést a „Köztelek” 80. számában *Rohringer Sándor*, lapunk talajjavítási és vízszabályozási rovatának vezetője vezette be. Most *Havas Mór* vette át a szót, aki lapunkban már 19 évvel ezelőtt és azóta többször foglalkozott ezzel a kérdéssel s történelmi hátterét világítja meg. Mai lapunk zártakor vettük idősb. *Csáky Gyula* gróf közleményét, amely a Rohringer fejtegetésével vesz fel polemiát. Ezt a cikket csak a jövő héten jelentethetjük meg, de tisztán csak a késői érkező miatt kerül a sorrendben hátra, mert a szerkesztőséget semmiféle szándékosság nem vezeti abban, hogy a pro, vagy kontra felszólalók jussanak elsőséghez. Célnk ezuttal pusztán csak az, ha a kérdés tisztázása érdekében anyagot szolgálhatunk arra az esetre, hogy a most vitatott terv komoly stádiumba jut és szakszerű tárgyalásra kerül. (Szerk.)

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter 1906-ban hívott össze országos értekezletet. Ez napokig vitatta a Duna-Tisza-csatorna kérdését. A miniszter kijelentette, hogy eltökélt szándéka a csatornát megépíteni. E vizint tervezetnek tárgyalására nagyobb bizottságot küldött ki, amely a miniszter előkötlete alatt néhányszor ülésezett is, de minden indoklás nélkül megszüntették a működését.

A tudományos akadémia nagy díjjal jutalmazta meg *Hospoczky* miniszteri tanácsosnak a Duna-Tisza-csatorna-irott munkáját; bírálataban kimondta, hogy e munka már azért is jutalmat érdemel, mert kész egészet alkot s a törvényhozás elé terjeszthető.

Az 1911. évben *Hieronymi* kereskedelmi miniszter egy nála tiszteigó küldöttségnek kijelentette, hogy a Duna-Tisza-csatorna létesítésére vonatkozó törvényjavaslat már készen van és azt legközelebb benyújtja a képviselőházba.

A miniszter hirtelen meghalt. Utódja: *Lukács László*, mint a kereskedelemügyi tárca ideiglenes vezetésével megbízott pénzügyminiszter, az 1911. évi költségvetés tárgyalása alkalmával a képviselőház 1911. évi május 17-én tartott ülésében a következő kijelentéseket tette: „Ami magat a kereskedelmi tárca beruházási szükségleteit illeti, az én véleményem az, hogy sorrend tekintetében elsősorban azok a beruházások végzendők, amelyek a már létező értékek konzerválását, jobb kihasználását, jövedelmesebbé tételét előzzák s csak azután következnek a többiek.”

„Az én véleményem szerint az első sor az államvasutakat illeti. Ezzel bizonyos mértékig párhuzam kell haladnia a közúti hálózat továbbfejlesztésének, mert hiszen ezek azok, amelyek a vasutat alimentálni képesek. Viszont nem szabad elhanyagolni a posta-, távírda- és távbeszélő-beruházásokat sem. Csak ezek után kellene áttérni a vízi utak szabályozására. Nézetem szerint ez volna a helyes sorrend.”

A csatornabarátok ebbe a kijelentésbe nem akartak belenyugodni. Vezérük: *Kvassay Jenő*, miniszteri tanácsos, az országos vízügyi igazgatóság főnöke, tudományos vitát provokált Tanulmányt írt a *Közgazdasági Szemle*-ben, válaszként neki, a közgazdasági társaság vitacéket rendezett s azután a több mint 10 évig az unalomig pertraktált kérdés lekerült a napirendről.

Három héttel ezelőtt a Duna-Tisza-csatorna kérdése, a *Phoenix*-madár példájára, újból életre kelt.

Egyik fővárosi napilap feltűnést keltő hírt közölt. A *Rothschild-Schröder*-pénzcsoporthoz és a *Rajna-Majna-Duna-Társaság* megbízottja megjelent *Bethlen István* gróf miniszterelnöknel és kötelező ajánlatot nyújtott át, amelyben e kettős csoport kötelezi magát saját pénzen megépíteni a Duna-Tisza-csatornát. E mesterséges hajót *Dunaharasztnál* indulna ki és *Csongrádig* épülne ki. Egész hosszában hajózható volna. Az építési költség 200 millió aranykorona. Az építést a *Rajna-Majna-Duna-Társaság* hajtja végre, a pénzügyi lebonyolítást a *Rothschild-Schröder & Comp.* pénzcsoporthoz végzi és a kötvényeket a külföldön helyezné el. Nem kíván a társaság mást, mint hogy a magyar állam biztosítson a társaságnak 7-8 százalékos kamatozást a befektetett tőke után.

Beszűntetjük

lapunk küldését mindazoknak az előfizetőinknek, kiknek előfizetése **mult hó végével** lejárt és azt **7. hó 18-ig nem újított meg.**

Tisztelettel kérjük tehát előfizetőinket az előfizetési díj **azonnali beküldésére**, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne álljon be.

Az előfizetési díjat **ugyanazon cím alatt** kérjük beküldeni, mint amely címen a lap jár.

Előfizetési árak:

egy évre	32 pengő	= 400,000 korona
félévre	18 "	= 225,000 "
negyedévre	10 "	= 125,000 "
OMGE-tagoknak a tagsági díjon felül:		
egy évre	20 pengő	= 250,000 korona
félévre	11 "	= 137,500 "
negyedévre	6 "	= 75,000 "

A kiadóhivatal.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEL.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

műszaki bizottságának

folgyó évi október hó 15-én (pénteken) d. u. 5 órakor a „Köztelek” tanácstermében (Budapest, IX. ker., Köztelek-utca 8. szám. I. em.) tartandó gyűlésére.

Tárgyak:

- Időszerű kérdések a gépszántás köréből. (Előadó: *Rothmeyer Imre*, az OMGE titkára.)
- A szántógépek ellenőrzése és az ezzel kapcsolatos kérdések. (Előadó: *Góth László*, jószágigazgató.)

Budapest, 1926. évi október hó 6-án.

Szabó Gusztáv dr. s. k. bizottsági elnök.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK ÁLLATÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA, BUDAPESTEN

Telefon: 107-14, 129-14, 129-15

V., ALKOTMÁNY-UTCA 29.

Sürgönycim: „MEGALÉR” Budapest

FIÓKOK:

- SOPRON: Állatvásárpénztár, Sopron. Sürgönycim: Vásvásárpénztár Sopron.
- WIEN: „MEGALÉR” Viehverwertung Gesellschaft m. b. H. Wien, St.-Marx. Sürgönycim: „Megalér” Wien.

GAZDATÁRSADALMI INTÉZMÉNY!

MEGHÍVÁSRA SZAKÉRTŐNKET A HELYSZINRE KIKÜLDJÜK!

Foglalkozik: Szarvasmarha, sertés, juh, 16, továbbá öltött árú állatállományok szállításával és kivitelével, valamint állatállományok szállításával és kivitelével. Budapest-Ferencváros-Mahavásártér, Sopron, Wien, St.-Marx. Sertésüzem: Budapest-Ferencváros-Sertésvásártér, Sopron, Wien, St.-Marx. Haszálállományok és öltött árú: Budapest-Központi vásárcsarnok.

MINDENMŰ ÁLLATKIVITELT LEGELŐNYÖSEBBEN LEBONYOLITUNK!

Ennek a számnak ára 5000 K.

Mai számunk 14 oldal.

Mint hogy e hiradást a többi lapok is leközlötték, megcáfoltva nem lett, *autentikusnak* kell tekinteni.

Meg kell még jegyezni, hogy az 1905. évben a kereskedelemügyi minisztérium által közzétett: „Adatok a Duna-Tisza-csatorna építési költségeit 50 millió koronában irányozta elő, már beleszámítva az időközbeni kamatszükségletet.

Kapcsolatban a most felmerült tervvel, behatóan kell foglalkozni a kamatgarancia kérdésével, továbbá az építési tőke felhasználásának módzataival és elszámolásával.

Ez okból, szerény nézetem szerint, nem végzek főlős munkát, ha rövid vonásokban ismertetem az idegen pénzen épült magyar vasutak építésének történetét.

Az első magyar vasut építési engedélyének elnyeréséért két pénzcsoport vetelkedett. Az egyik csoport Smay György báró vezetése alatt állott, a másik csoport vezetője volt szilányi Ullmann Mór pesti kereskedő, közvetve azonban Rothschild S. M. báró bécsi bankár.

Mindegyik csoport igyekezett a maga részére hangolni a közvéleményt. A sajtó verte a dobát. A karok és rendek országos gyűlésének jegyzőkönyvei is igazolják, hogy a két csoport pártolói heves szócsatákat vívtak az országgyűlés ülésében.

Az 1855. évben megjelent osztrári patens szabályozta az összmónarchiára nézve a vasutak engedélyezésénél és építésénél követendő eljárást. Ezzel kezdetét vette a monarchiában a *garantált* vasutak rendszere. A vasutak rohamosan és minden tervszerűség híján épültek. A monarchia gyűhelye lett ez időszak összes nagyszabású feszörjeinek és kalandorainak. Az állam derűre-borura garantálta a gombamódra szaporodó vasutvállalatokat.

Az alkotmány visszaállítása után az új kormány a legnagyobb buzgósággal, de annál kisebb gyakorlati képzettséggel látott hozzá közlekedésügyünk rendezéséhez. A főcél volt, *minél több vasutat minél olcsóbban* építeni.

Milyen „*olcsón*” épült Magyarország legtöbb vasútja, arról jobb nem beszélni. A szűz talaj Magyarországra csöditette a kalandorok, iparlovagok seregét. Ezek kimutatták, hogy az általuk építendő vasutak félig ingyenesek; nem kértek segítyt, csak azt, amit az állam mindaddig a legtöbb vasutnak már úgyis engedélyezett: a *kamatgaranciát*.

Az ország minden egyes vidékéről zárandokoltak a küldöttségek Pestre; mindegyik a maga vidéke számára kérte az engedélyezendő vasut vezetését. A küldöttségek vezetője mértföldre pontosan számította ki, mennyivel rövidülne az út Londonból vagy Stokholmból Bombay-ig, vagy Kalkuttá-ig, ha az engedélyezendő vasut kiépülne és a küldöttség patriája át vezetnének.

Hogy azonban a valóságban mily olcsón épültek ezek a vasutak, a következő egy-két adat mutatja:

A kassa-oderbergi vasut 50 millió forintot kitevő névleges tőkéje az engedélyokiratokkal folytatott csere-bere és a pénzbeszerzés címén felszámított költségek folytán 31 millióra apadt, mielőtt e vasut építéséhez az első csakányütést megtették volna.

A Keleti vasut beruházási tőkéjében mértföldenként 66,000 forint a vasutépítés feletti felügyeleti és 397,000 forint „*pénzbeszerzési*” költségek címén szerepel.

E korszak vasutépítkezését az is jellemzi, hogy alig épült magánvasut, amelynek megnyitása után az állammal szemben mindenféle ürügy alatt ne emelték volna a legszertelenebb kívánságokat.

A kormány e kívánságokkal szemben a kellő jóindulattal ugyan, de annál kevesebb erőféllyel védte az állam érdekeit. Az állami hatalom, mint a kopók által üldözött vad, csak arra törekedett, hogy a nyomában levő kalandorok serege előtt egérvut találjon.

Ebben az időben épült Magyarország legtöbb „*családi*” vasútja is.

Az 1873. évi nagy bécsi tőnk Magyarország pénzügyi helyzetét is válságossá tette. A képviselőház kiküldötte akkor a híressé vált 21-es bizottságot. Ez jelentésében rámutat arra, hogy az ország zilált pénzügyi állapota főleg a mohó vasuti építkezésre vezethető vissza. A magyar vasuti hálózat hossza 1873-ban 6249 km. volt, a kamatgarancia ebben az évben már 15 millió forinttal — 435 milliárd magyar koronával — kilométerenként tehát körülbelül 700 millió koronával terhelte az állami költségvetést.

Ezzel kimutattam, hogy a garantált vasutak rendszere Magyarországon milyen óriási terheket rótt az adófizető polgárokra. Míg e vasutak magánkezelésben voltak, kamatgarancia fejében adózott az állam, mikor pedig államosították őket, újból meg kellett fizetni a végtelenig felhígított beruházási tőkét.

Hogy mennyit tett ki e vasutak névleges tőkéje, amely után az államnak kamatgaranciát kellett fizetni és mennyire rughatott az az összeg, amelyet a vasutépítésre a valóságban szabad lett volna költeni, ezt drasztikusan világítja meg az arad-körösvölgyi vasut építése és üzleti eredményei.

E vasut építését ugyanis először egy osztrák vállalkozónak ajánlották fel. Ez, mint a régi iskola híve, a szokásos alapon irányozta elő a költségvetést. Erre Boross Béni, vasuti szakembereink egyik legkiválóbbja, az előirányozott összeg körülbelül tizedrészéért vállalta el a vasut építését, amelyet csodálatos módon meg is kapott és kilenc hónappal a kikötött határidő előtt befejezett. A vállalkozó többet adott, mint amennyire kötelezve volt, sőt, az a csoda is megtörtént, hogy pótkövetelésekkel sem állott elő.

Az arad-körösvölgyi vasut egy-egy kilométerje alig került többé 34,000 K.-nál. És ami a fő, e vasut rövidesen forgalomba helyezése után 10%-nál többet hajtott.

Mindezekre vezethető vissza, hogy idővel *elői okokból* is ellene voltak *garantált vasutak engedélyezésének*.

Ezek után foglalkozni óhajtok az építendő csatornának közgazdasági jelentőségével.

Régi szabály, hogy új közlekedési eszköz, u. m. vasut, országút, hajózható csatorna stb. építése csak az esetben gazdaságos, ha az új közlekedési eszköz által közvetlenül és közvetve hozott haszon feléri a közlekedési eszköz építési és üzemeltetési költségeit.

Ennek megítélésénél óvakodni kell attól, hogy idegen országok példájából vonjunk következtetéseket. Ily összehasonlításoknak csak az esetben van bizonyító erejük, ha a két ország termelési, fogyasztási, forgalmi stb. viszonyai azonosak. Így pl. elképzelhető-e, hogy ha Budapest Németországban a nagy Duna mentén fekvő, olyan csekélyke hajóforgalma volna, mint a magyar Budapestnek? Nem különös-e, hogy a millió lakossal bíró fővárosunknak nincs hajóösszeköttetése a Margitszigettel sem?

Figyelembe veendő pl. az is, hogy a Rajna-Majna-Duna-csatorna összeköti majd a Dunát a Rajnával, Középeurópa e két legnagyobb folyói közt folyamhajózási összeköttetést létesít. Ezzel szemben a Duna és Tisza folyóknak Tínelnél egymással való természetes élővízkapcsolata van.

Igaz, hogy ha a csatorna Csongrádig épülne ki, a hajót Budapestről Csongrádig, a hivatalos adatok szerint, 512 km.-rel rövidülne meg. Kérdés azonban, vajon az utróvidülés által elérhető gazdasági előny felérné-e a hajózáson ráóvandó azt a *peáge*-illetéket, amelyben fedezetet találának a csatorna jelentékeny építési és üzemeltetési költségei. Más a folyamhajózás önköltsége a szabályozott folyókon, más 10-15 zsilipű csatornában.

A Duna-Tisza-csatorna tervezetének tárgyalására Kossuth miniszter által kiküldött bizottság az erre vonatkozó tanulmányok tételére felkérte néhai Rapaich Richárdot, a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Társaság néhai igazgatóját.

A kiváló szakember az alapos tanulmány utján

összeállított adatokat a bizottságnak rendelkezésre bocsátotta. Ez adatok alapján kiszámították, hogy ha a csatornának Szeged, vagy Csongrád lesz a torkolata, a mesterséges hajót nem tudna versenyezni a szabad élő vízzel, s így *peáge*-illetékek szedéséről szó sem lehet.

Megjegyzem, hogy a jelen esetben a szabad vizint előnye az is, hogy a gabonakereskedő, aki tisza menti búzát vásárolt össze, ezt hajóra rakta és lefelé a Tiszán uszította, addig, míg gabonája Tínelnél a *Vukovarra* ért, tetszése szerint rendelkezhetett, hogy gabonáját a fővárosba, illetve felfelé a Dunán szállítsák, avagy pedig *Bácsig* az *Adria felé*. Ehhez járult az is, hogy e hosszú időtartam alatt a hajó biztos és ingyenes raktárral szolgált.

Erre vezethető vissza, hogy a gabonakereskedés nem lelkesedett a csatornaért. Kétségtelen, hogy a csatornának várható kis áruforgalmára szambajóró illetéket nem lesz lehetséges rábónia.

Különbön utalok *Kvassay* miniszteri tanácsos ama kijelentésére, hogy 6 arra sohasem gondolt, miszerint ez a csatorna a befektetett tőke kamatait meghozza, mert a csatorna forgalomfejlesztő hatása csak 20-25 év múlva fog mutatkozni.

Ami az építendő csatornának várható forgalmát illeti, ez a hivatalos adatok szerint kezdetben 962, véglegesen 1.134 millió tonna volna. Ehhez jár a 860,000 tonnára becsült *Felső-Maros* forgalma.

Már annakidején vitattuk, hogy ezek a mennyiségek *képzelteli számok*.

A *Felső-Maros* egész forgalmával röviden végezhetünk. Ennek előfeltétele a *Maros szabályozása*. A mai viszonyok mellett erre gondolni sem lehet. De különben is ezt a forgalmat ugyszólván teljes egészében a *Zselégyi szén* adná. E puha szén a vizúra nem tendál; különben erre a magas hőfoku szénre *Románának* önmagának szüksége van, amely a háboru előtt nagymennyiségű, angol és sziléziai szénrel importált.

Ami a forgalom másik részét illeti, ez a már többször említett bizottság kontradiktórium tárgyalási folyamán igen kis mennyiségre zsugorodott össze. A felső tisza menti buza Magyarországtól elszakított északi részeibe, Galiciába, azaz a mai Lengyelországba, végül Keletnémetországba vasuton gravitál.

Foglalkoznom kell még behajózásunk és villamosvasutaink tarifapolitikájával.

A háboru előtt behajózásunk igen olcsó tarifákat bocsátott a forgalomnak rendelkezésére, amelyek — nem egy esetben — a vasuti díjtételek csak egy töredékét tették.

Ma más a helyzet. Ugyanis Anglia felhasználva a közép-európai államok kétségbeesztő helyzetét, rávetette magát a Dunahajózási vállalatokra, ezeket kartebe egyesítette. Behajózásunk tarifapolitikáját, beleszámítva a m. kir. folyam- és tengerhajózási társaságét is, idegen érdekek irányítják. Alapszabály az, hogy ha *csak lehet*, a hajózási díjtételek ne legyenek olcsóbbak 10%-nál a tekintetbe jövő vasuti tarifáknál.

A helyzet illusztrálására szolgálhat a fővárosi malmoknak a kereskedelemügyi miniszterhez intézett feltételezésének ama része, amely behajózásunk tarifapolitikájával foglalkozik és amely a következő:

„Hasson oda a nagyméltóságú kormány, hogy a kartebe levő hajózási társaságok a magyar malma és ezzel általában a magyar közgazdasági érdekeknek megfelelőbb tarifapolitikát kövessenek és adjanak alkalmat arra, hogy ennek módzatait a nagyméltóságú kormány közbejöttével a hajózási társaságokkal megbeszélhessük.

E tekintetben szükségesnek tartjuk ugyanis nagyméltóságú szives figyelmét felhívni arra, hogy a hajózási társaságok kartebe követekezében a hajózási díjtételek is túlságosan magasak s minthogy a vizint *csak* 10%-al olcsóbb, mint az amugy is drága vasuti fuvar, az „*olcsó*” vizitnak sincs meg az a hatása, mint a háboru előtt megvolt. A hajózási díjtételek magasságát illusztrálja, hogy a magyar hajózási körülből háromszorosa teszi annak, mint hasonló távolságra, például a rajnai hajófuvar

A hajózási társaságok, amely egyrészt a bizánci, másrészt — buzának és a lakokba, amelyek ottani Jugoszláv köel megküzdeni

Egészen más a múltnak színyekkel házaltalakatok azzal biztós falis elbárást, ket, hogy „*se*” embereit igazgató

Egyik-másik bási vezetésével tárgyára tettem tudrága gabonatermények tartó el kell ismerni, zetéségénél mi kenységére, jóhi hazafisághoz

E vezetéség hogy az áltan mezőségéről v külföldi és az senyt *vizitára* emelt vizitásemel s ezzel ségét.

Kivánatos v galomban is, e versenyer kelj

Ha ez idege portája nemze

Felvetem az az országnak

Ami a csat erőd bevétele szállítottak.

Végül még az elmélet az éstermelés undja munkás értékesíteni, u

Az utóbbi t

Hogy ipari ségben tulaj adott iparoni síntés erdek- kat nyitottak, hatóva tettek

A *kultura* kezmenye, h ságánál napn- ntek, a fo ország terme

Ez viszon gokban, ugy sága adóssag.

Ez annyit saját keresse kényvelmes jának egyik ságaik terhé

Hogy mil eszközöknek síntés, utalu úgyi tekinté atyjára és miniszterrel

A világ cselölt egy- rébb állam kozott.

A világh orszá, mi fellendülési sékletének Nagy önfel- hogy a mu

FORDSON-TRAKTOR

azonnal
szállítható
raktárunkból

Alapítattott: 1898.

MELIS és PINTÉR
Szombathely
a FORD MOTOR COMP.
autorizált képviselője.

Budán a Margithid mellett **világhírű iszapfürdő** eszozs bántalmak ellen. Dunára néző szobák, zajtalan tartózkodás, kitűnő ellátás, méltányos árak

Szent Lukácsfürdő szálloda és étterem
III., Zsigmond-u. 25/27. Telefonszámok: T. 43-80, T. 40-63, Lipót 982-45

A hajózársaságok általában olyan tarifapolitikát követnek, amely egyrészt jobban kedvez a buzaszállításnak, mint a lisztnek, másrészt pedig az aldnai szállítványoknak...

Egészen más ma a helyzet államvasutainknál. A múltnak szomorú emléke, hogy díjkedvezményekkel háztáltak. Elmúlt az az idő is, hogy vállalatok azzal biztosítottak maguknak kedvező tarifális elbánást, vagy egyéb szállítási kedvezményeket...

Egyik-másik esetben esetleg téved a Mav. díjszábsási vezetősége. A múlt évben b. lapjukban kritika tárgyára tettem a magyar vasutak, nézetem szerint, túldrága gabona-, liszt- és egyéb mezőgazdasági termények tarifáit. Az igazság kedvéért azonban el kell ismerni, hogy államvasutaink díjszábsási vezetőségének mindenkor számíthatunk üzleti előzékenységére, jóhiszeműsége és jóakaratra. Unzeten hazahísághoz pedig a gyanu árnyéka sem fér.

E vezetőség, súlyos felelősségének tudatában, hogy az állam legnagyobb vagyonának jövedelmességéről való gondoskodás órá van bízva, a külföldi és az átmeneti forgalomban felveszi a versenyt a vizitál. Átveszi rendszerint a 10%-kal felémet viziversenydíjteleket. Így emeli a MAV jövedelmét s ezzel csökkenti a forgalom átlagönköltségeit.

Kívánatos volna, hogy államvasutaink a belforgalomban is, épp úgy, mint ezéltört évtizedeken át, versenyre keljenek a belhajózással.

Ha ez idegen érdekek szolgálatában áll, a MAV portálja nemzetgazdaságunk érdekét.

Felvetem azonban most azt a kérdést, miért kell az országnak kamatgaranciát vállalni a csatornázásért. Ami a csatornának öntözéséből és lecsapolásból eredő bevételeit illeti, ezt illetékes helyről már le szállították.

Végül még egy megjegyzésem volna. Az elmélet tanítja és a gyakorlat igazolja, hogy az őstermelés, a mezőgazdaság, rendszerint nem tudja munkásainak átlagos évi termelését olyan áron értékesíteni, mint az ipar, vagy a kereskedelem.

Az utóbbi termelési ágak vagyonsodtak. Hogy ipari terményeiken minél nagyobb mennyiségben tudhassanak, az agrárszakmákat birtelbe adott iparukkal árasztották el. Tökéjük értékesítése érdekében a visszamaradt országokban bányákat nyitottak, vasutakat építettek, a vizutakat hajóhalóvá tették, mesterséges víziutakat létesítettek.

A kultúra ilyetén terjesztésének az volt a következménye, hogy az agrárszakmák kisigényű lakosságánál napról-napra az igények, a szükségletek nőttek, a fogyasztás előre sietett s megelőzte az ország termelését és tökégyűjtését.

Ez viszont azt eredményezte, hogy ilyen országokban, ugy a köz- mint a magángazdaságok sokasága adósságokból áll.

Ez annyit jelent, hogy az örökölt vagyont elverték, saját keresetüket könnyelműen elküldték s hogy kényelmesen élhessenek, felélték az utódok munkájának egyik részét is, amennyiben könnyelmű adósságaik terhét az utódokra hártották át.

Hogy milyen káros hatással van a közlekedési eszközöknek idegen pénzen derűre-horura való létesítése, utalunk Olaszország egyik legkiválóbb pénzügyi tekintélyére, Itália virágzó szövetkezeti életének atyjára és nagymesterére, Luzzati Luigi volt olasz miniszterelnökre.

A világhírű szakférfi több mint két évtizeddel ezéltört egyik bécsi újságban a gazdaságilag gyengébb államok akkori pénzügyi helyzetével foglalkozott.

A világhírű szakférfi kifejtette, hogy ugy Olaszország, mint Ausztria és Magyarország gazdasági fellendülésüket egyes-egyedül lakosságuk bölcs mérésékletének és nagy áldozatkészségének köszönhetik. Nagy önfeláldozásába került ezeknek az államoknak, hogy a múlt bűneit jóvá teheték.

Olaszország pénzügyi tekintetben legszomorubb napjai Magliani pénzügyminiszter hivataloskodásának idejére estek. Ez volt az államférfi, aki a tökékek átváltoztatásáról azt a hamis tételt állította fel, hogy valamint a természetben semmi sem vesztet el, ugy az államháztartásban sem mehet vesztőbe semmi. Ha az állam kölcsönöket vesz fel vasutak építésére, ez nem azt jelenti, hogy az államháztartás pénzügyi helyzete rosszabbodik. Van ugyan nagy államadósság, de van másrészt vasút is.

„Hiába mondogattam”, folytatta a cikkíró, „hogy ez szép tétel ugyan, de ki fogja fizetni a kamatokat? Mert a vasutak jövedelméből nem telik ám a tőke kamatainak és részbeni törlesztésének fedezete.” „Mindez hiába volt, az adósságszínalóknak adtak igazat.”

Luzzati, mint pénzügyminiszter, az olasz kamarában kijelentette, hogy nem szabad vasutakat államköltséggel építeni, ha e célra nincsen fedezet az állami bevételekben.

S Olaszország megújodott: Nova Italia.

Szerény nézetem szerint az illetékes köröknek nálunk is legfőbb feladatuk az volna, minél erősebb grátat vetni az ország, a megyék, a városok, de a magángazdaságok eladósodásának is. Ha szükséges, a legdrasztikusabb eszközökkel is, elő kell mozdítani minden ténen a takarékoságot. Hogy mennyiben egyeztethető össze ezzel a törekvéssel a most felmerült esatornaépítés terve: ez az, amit a legkomolyabb megfontolás tárgyává kell tennünk.

Havas Mór díjszábsási tanácsadó.

NÖVÉNYTERMESZTÉS ÉS MÜTRÁGYÁZÁS. Rovatvezető: Gyurfas József.

Mütrágyák őszi kiszórása tavaszi vetésű növények alá.

Mindenféle mütrágya kiszórásának, minden növénytrágyázásának meg van a maga „legmegfelelőbb” ideje. A baj azonban abban rejlik, hogy — a gazdán kívül fekvő okokból — azt a „legmegfelelőbb” időt nem lehet mindig betartani. Megeshet, hogy a mütrágya nem érkezik meg idejében, bár a legtöbb esetben csak akkor történik, ha a megrendelés maradt az utolsó pillanatra. Mäskor az időjárás igen szeszélyes és attól kell tartani, hogyha a mütrágya kiszórásával várunk, aztán meg valamilyen oknál fogva a vetést nem végezhetjük mindjárt — pl. mésznitrogén használat esetén csak 8—10 nappal később — ezzel igen megkésünk. Különösen a tavaszi vetésre áll ez.

Amikor az őszi időjárás olyan kedvező, mint az idén, sok gazda gondol arra, hogy nem lehetne-e a szükséges tavaszi munkák egy részét is már most, az őszi vetés befejezte után elvégezni. Ez a gondolat vezette azokat is, akik rendszerint tavasszal vetendő növények őszi változatait akarták és akarják kitenyészteni (őszi zab, őszi borsó, búkköny, mák, okorrépa). A tavaszi vetés idején mindig bizonytalan az időjárás és ugyancsak sokszor annyira összegyűlt a tennivaló, hogy a gazda nem bír vele. (Hirtelen kitavasodás, korai szárazság). Helyes és okszerű talajművelés a tavaszi munkák torlódásán nem segít, csak enyhíti a bajt.

Az őszi munkaidő — legalább nálunk — megbízhatóbb és jóval hosszabbra nyúlik ki. Csak haszon tehát az, ha valamilyen tavaszi dolgot áttolhatunk az ősze.

A mütrágya kiszórása nem nagy munka, de mégis embert, fogatot, felügyeletet kíván, ha lelkiismeretesen akarjuk elvégezni. Nyereség tehát minden olyan eljárás, amely ennek az őszi, vagy tél folyamán való elvégzését lehetővé teszi.

A kemény tél ideje sem alkalmas a mütrágyák kiszórására, mert nem lehet azokat kellőképpen a talajba beledolgozni.

Ahogy azt néha ajánlották, hóra kiszórni a mütrágyát még helytelenebb. Eltekintve attól, hogy a felületen fekvő mütrágya veszíthet hatóanyagából (fagypont körül a vegyi folyamatok ugyan lassnak, az élettaniak meg jórészt megszűnnek), nagy kár származik abból, hogy a trágyaszemben levő növényi táplálóanyagok a hóleében feloldódnak és ezzel elfojynak, vagy legalább is — hepehupás területen — egyenlőtlentül osztódnak el. Mindenképpen megfelelőbb a kiszórásra a fagymentes őszi időjárás, amikor a bemunkálás sem ütközik nehézségekre.

Ősszel azonban csak olyan mütrágyát szabad kiszórni, amelynek hatóanyagát a talaj jól lekötí és annak kimosásától nem kell tartani. Mivel a homoktalajok táplálóanyaglekötőképesége kicsi, ezeken az őszi mütrágyázás tavasziak alá, még lassan ható trágyaszerek alkalmazásával is, lehetetlen. Igaz másrészt, hogy a homoktalaj tavasszal hamarabb kiszárad, rajta a munka korábban kezdhető, így a dolog sohasem annyira sietős, mint a kötött földeken. Nincs is olyan nagy szükség arra, hogy homokon őszeze toljunk át tavaszi teendőit.

A nitrogéntrágyák közül őszi kiszórásra a kén-savas ammóniák és még inkább a mésznitrogén felel meg. E trágyaszerek hatóanyagának átalakulása — a növények táplálására alkalmas salétrom vegyületté való változása — hosszús és bonyolult vegyi folyamat, amelyben a baktériumoknak is fontos szerep jut. Ezek munkája a tél folyamán igen lassú, jórészt szünetel. Így nem kell tartani attól, hogy a keletkezett salétromsav a talajból kimosódnék mielőtt azt a növények felhasználhatnák. Mäsként áll a helyzet a csilisalétrommal, ennek salétromsavát a talaj nem képes megkötöni és abból a tél alatt ki-, vagy olyan mélyre mosódik be, ahonnan a növények már nem bírják felvenni. Nitrogéntrágyázásra szoruló földeken, főként kötöttebb talajokon, az említett mütrágyákat ellenben ősszel is kiszórhatjuk, így a tavaszi vetés azonnal megkezdhető, mivel a föld állapota (szikkadsága) megegedi.

A foszforsavtrágyák közül a Thomassalakat lehet tavaszi vetésű növények alá kiszórni ősszel, még lazább természetű földeken is. A foszforsavat ugyanis a talaj jól abszorbeálja (lekötí) és annak kimosásától nem kell tartani. Mivel ez is olyan mütrágya, amely hatását csak jóval a földbejuttatása után fejti ki, tavaszi vetésű növények, főként rövid tenyészidejű kalaszosok alá jóval a vetés előtt kell kiszórni. Olyan korán, hogy azért a tavaszi vetés meg ne készen és a mütrágya is érvényesülhessen, nem is lehet másként, mint ősszel kiszórva.

Ugyanígy vagyunk a többi, hatóanyagukat nehezen oldható alakban tartalmazó foszforsavtartalmu mütrágyákkal is. Ha ezeket rövid tenyészidejű, tavaszi vetésű növények alá akarjuk használni, már érvényesülésük biztosabbá tétele miatt is célszerűbb őket ősszel kiszórni és a talajba keverni.

Még a gyorsan oldódó foszforsavtartalmu mütrágyák, amilyen a szuperfoszfát, ősszel való kiszórására is nyílik alkalom. Az Alföld száraz éghajlatu vidékein tapasztalják, hogy a szuperfoszfát közvetlen a vetés előtt kiszórva, a tavaszi kalaszosok termését nem, vagy nem kielégítő mértékben fokozta. A gyakorlati tapasztalat azt mutatta, hogyha ugyanazt a szuperfoszfátmennyiséget már ősszel kiszórták, sokkal jobb eredményeket értek el. Ennek meg is van a magyarázata. A tél folyamán a mütrágya részben a talajnedvességben feloldva, részben a többszöri talajmunka (tavaszi talajelőkészítés, fogasolás) következtében egyenletesen eloszlik. Kimosásától nem kell félni, mert a talaj — minél kötöttebb, annál nagyobb mértékben — a foszforsavat jól lekötí.

Sohasem szabad azonban más, vízben, vagyis könnyen oldható mütrágyát tavaszi vetésű növények alá már ősszel kiszórni. Minél lazább a talaj, az annál nagyobb hiba, tehát mindig kerülendő. Nem való tehát őszi kiszórásra csilisalétrom, kálsó.

Ha ősszel szórjuk ki a mütrágyát tavaszi vetésű

*) Ma már ennek a megüyelésnek sokkal kisebb gyakorlati értéke van, mint a múltban volt. Van ugyanis módunk arra, hogy a szuperfoszfát érvényesülését még tavasziak alá, akár száraz viszonyok között is biztosíthassuk, ez a sorbatrágyázás.

ALADDIN KERESKEDELMI R.-T., Budapest, IV. ker., Molnár-utca 23/b. sz. Budapesti főlerakati: Kiss Ernő és Társa., VII., Erzsébet-körut 13. sz. petróleum izzófénylámpa világsikerének az a titka, hogy felülmulhatatlan szerkezetben, fényerőben, anyagmegtakarításban, kezelésének egyszerűségében, tűzbiztonságban, kiállításban, megbízhatóságban. Az egyedüli lámpa, melynek hibátlan működéséért a gyár öt évi szavatosságot vállal! Bérmentesített ingyenes ismertetőt küld a vezérképvislet!

TÉR... MAGOBIL... 43-90... 982-45

növények alá, arra mindig gondolni kell, hogy az kellő mélyen — de a kelleténél azért nem mélyebben — kerüljön a talajba. Amikor az őszi szántásnak még ősszel való elfogadása helyénvaló (alföldi televényes földeken), legcélszerűbb az őszi szántásra elszórni és azután (mélyen járó eszközzel) lefogasolni. Nem túlságosan mély (20—22 cm.) őszi szántás esetén e munka előtt ki lehet a műtrágyát szórni és azután ekével leforgatni.

Van azonban a tavasziak alá való őszi műtrágyázásnak egy másik oldala is, a pénzügyi. Ha tavasszal szórjuk ki a műtrágyát kalászosok alá, a töke 4—5 hónapig fekszik, amíg kamatját meghozza. Őszi kiszórás esetén a műtrágyázásba fektetett költség 8—9 hónap múlva térül meg. Mindig a helyi viszonyok figyelembevételével megejtett számítás dolga, hogy a 4—5 hónapi kamatvesztés felére azzal az előnnyel, amelyet a műtrágyák őszi kiszórásával biztosíthatunk, a tavaszi munka csökkentésével.

Bittera Miklós dr.

SZARVASMARHATENYÉSZTÉS

ÉS
TEJGAZDASÁG.

Rovatvezető: Wellmann Oszkár dr.

Martonyásári Augustza 26 világszírrekord tehén magatartása utolsó ellése után.

II.

Augustza tehén rekordlaktációja 415 napig tartott, vagyis 1924. évi június hó 20-án végződött. 12,932 kg.-nyi tejben 777,46 kg. tejszírt termelt, ami 858,18 kg. vajhozamnak felelt meg. A tehén naponta átlagban 31,16 kg. tejet adott.

Augustza 26 számadási évi termeléseit az alábbi kimutatás tünteti fel.

Ellenőrzési év	Tejelési nap	Évi termelés		Átlagos zsírszázalék
		tejen kg.	tejsírban kg.	
1920—21	365	3619	127,04	3,51
1921—22	271	4095	138,35	3,38
1922—23	274	6799	289,88	4,26
1923—24	233	6380	497,71	7,80
1924—25	358	4364	145,91	3,34

Augustza tehén 1920. évi november hó 1-től 1925. évi október hó 31-ig, vagyis 5 éven át, 1826 takarmányozási, illetve 1501 tejelési nap alatt 25,257 kg. tejben 1198,89 kg. tejszírt termelt. Öt év átlagában 1 takarmányozási napra 13,83 kg., egy fejési napra 16,83 kg. tejet adott. Az 1 évre eső átlagos termelés 5051 kg. tejjel 239,77 kg. tejsír volt. Az ötévi termelés alapján a tej átlagos zsírszázalékát 4,75-nek számítottuk ki.

Augustza 26 az 1921/22. számadási évben 4095 kg. 3,38, az 1922-23. évben 6799 kg. 4,26 zsírszázalékú tejjel a fejmegyei szarvasmarhatenyésztő sfb. egyesület vándorkolompnyertes tehene lett.

Végül megjegyzem, hogy az Augustza-család képviselői közül az akkor 8 és 1/2 hónapos vemhes Augustza 26. leánya Augustza 1 és ennek leánya Augustza 1/25 vettek részt a budapesti 1926. évi tenyésztésvásáron, ahol az a csoport

Augustza 26 háború utáni termelése laktációk szerint.

A laktáció		Termelés			Hágatások száma a laktációban	Az eredményes fedezetlés napja	Laktáció befejeztét követő száraz napok	Vemhességi napok	
kezdet	vége	napokban	tejen kg.	tejsírban kg.				zsír %	űsző-
1920. IX—10.	1921. XI—30.	447	4342	155,43	3,57	4	1921. V—28.	94	281
1922. III—5.	1923. I—31.	333	4304	147,10	3,42	1	1922. VII—10.	91	297
1923. V—3.	1924. VI—20.	415	12932	777,46	6,01	3	1924. I—29.	140	284
1924. XI—8.	1925. XII—31.	419	4569	155,66	3,40	4	1925. VI—29.	104	290
1926. IV—15.	—	—	—	—	—	—	—	—	—

*) Lásd „Köztelek“ 1924. január hó 24. és 27., július 20., december 4., továbbá 1925. december 3. és 6-i számait.

állandó nagy érdeklődés tárgya volt. A Dreher-féle uradalom kismartonmajori tenésztete az 1925. évben megszerzett tejelési díjat ez évben is megtartotta, ez alkalmammal az Augustza-vér képviseltetése utján.

Augustza 26 legidősebb leánya, Augustza 1 nevű tehén, miként ismeretes, 1922. évi március 4-én született. Ez a tehén első borjútát Lengyel nevű bikától 1925. évi február hó 18-án hozta a világra. Ez a most 17 hónapos növendékűsző szépen fejlődik s már most elérte anyja magasságát.

megvemhesedett, ellése ez év augusztus közepére várható. A tehén 1926. évi május hó 1-én állították szárazra. Ez év július 15-ig számítva a tehén már 76 napig áll szárazon s így szárazon álló napjai 100-nál többet fognak kiteenni. Augustza 1 kondíciója tulzottan erős, annak dacára, hogy a jó hústartó tehén abraketetésben nem részeseül beszárítása óta. Augustza 1 előhasu tehén magatartása igazolja, hogy anyja kiadó teheni ségét örökölte.

Augustza 1 tehénnek kívül a családba tartozik a 477-es

III. sz. törzskönyvi kivonat.

Hazai pirostarka 1/25. sz. Augustza, ősző származási adatai, sz. 1925. II. 18.	
1. (61.) sz. Augustza, sz. 1922. III. 4. az 1-ső laktáció első 385 napja alatt 5464 kg. 3,57 zsírszázalékú tejjel 195,23 kg. tejszírt termelt	Lengyel, h. p. t., vásárolva 1924-ben, gróf Apponyi uradalomtól, Lengyel
26. (63.) sz. Augustza IV. l. 26/26. sz. Augustza ősző táblázatát	Doreas, h. p. t.
132. sz. Gangl-Bösch, l. 26/26. sz. Augustza ősző táblázatát	Bummler, h. p. t. sz. 1911 V. 7.
190. sz. Blume, sz. 1903. XI. 28-án, 1909-ben 4634 l. tej	Ottó, h. p. t., l. 26/26. sz. Augustza ősző táblázatát
293. sz. Blume vásárolva 1903. IX. 10. Hőgyészen, 1909-ben, 5152 l. tej	ismeretlen

129. sz. kép. Augustza 1 tehén Augustza 1/25 nevű őszőborjúja.

Augustza 1 mint előhasu tehén az 1925. évi február 18-én megkezdett laktációt 1926. április 30-án fejezte be. A 436 napos tejelési időszakban 5661 kg. tejben 203,56 kg. tejszírt termelt a tejnek 3,59 zsírszázaléka mellett. Augustza 26. tehén előhasu leánya az „első 365 nap” alatt, 1925. évi február hó 19-től 1926. évi február hó 18-ig 5464 kg. tejet termelt, amelyből 195,23 kg. tejszírt lehetett volna kiválasztani. A tej zsírszázaléka 3,57. Legmagasabb napi tejelése 24,4 kg., napi fejési átlaga kerekén 15 kg. volt.

Augustza 1 nevű tehén 1925. évi november 1-től 1926. évi április 30-ig 11 ízben próbafejtetett. A 436 napos tejelési időszak utolsó 188 napján a termelési eredmény már csak 1001 kg. tejben 35,47 kg. tejsír volt. Az 1925. évben eszközlött hetedik hágatásra 1925. évi november 4-én Ety bikától

ellenőrzési számot viselő tehén. Ennek a tehénnek másodikban nagymérete volt Augustza 26 rekordtehén. Az 1919. évi november hó 17-én született 477-es Augustza Lengyel nevű h. p. t. bikától második hágatásra 1925. évi július hó 22-én bikaborjút hozott a világra, amely most 1 éves, jól fejlődik. Augustza 477. tehén 1925. évi szeptember hó 15-én Ety h. p. t. bikával történt hágatásra 277 napra 1926. évi június 18-án hamadizben leborjuzva őszőborjút ellett.

Az Augustza 477 tehén 1923. évi november 1-vel vétetett ellenőrzésbe. Első borja 1923. évi július hó 23-án ellett bikaborju volt, amely szopáskorban eladatott. 1924. évi július hó 14-én egy nyek és félhónapos borjút elvetett. A tehén az 1923/24. számadási évben 366 fejési napon 3131 kg. tejet 127,64 kg. tejszírt termelt. A tej zsírszázaléka 4,08 volt. Az 1924/25. évi termelése 323 fejés nappal 3,91 zsírszázalékú 4157 kg. tejben 162,6 kg. tejsír volt.

1925. évi november hó 1-től 1926. évi június hó 9-ig, a beszárítást megelőző napig, 221 fejés nap alatt 2673 kg. tejjel, 111,37 kg. tejszírt adott. Legmagasabb tejelését 16 kg.-mal tették számadási február hó 10-én a tejnek 4,6 zsírszázaléka mellett. Miután a tehén június 18-án borjuzott szárazon álló napjai a főkönyvi számadás szerint csak 9 napot tettek ki. A tehén 477,26. nevű borjának világrajövele után július hó 8-án már próbafejés alá vétetett, miután a borju dajkaságba adatott.

Első próbafejés alkalmával a tehén 4,0 zsírszázalékkal 145 kg. tejet adott. Kiváló szülők őszőutóda látott napvilágot 1926. évi július 11-én. Ezt a borjút Ety 306. nevű tehén Agoston 1 bikától 1925. évi szeptember hó 24-én történt fedezetésre hozta a világra. Ety 306. tehénnel és Agoston bikától származó fiának, Ety bikának adataival a „Köztelek” 1925. évi december hó 6-4 számában foglalkoztam.

A két Augustza fedező bikától a „Köztelek”, 1925. évi december 6-i száma szerint 23 tehén után 23 borju maradt meg a kismarton, szentlászlói és az erdőháti tenésztetekben elosztva. Ezek közül a Garda 364. kismartonmajori tehén és Agoston bikától 1924. évi június hó 28-án született bikától Tordas fejmegyei közszéneke eladatott. Agoston 1-26. és az 1925. évi szeptember 20-án az 5644 kg. tejet adó Mangó 28. tehéntől származó bikaborju a kismarton tenésztetben felnevelés alatt áll.

1925. évi október 1-től 1926. évi július hó 24-ig Agoston bikától az erdőháti tenésztetben 25 tehéntől 25 borju származott, ezek közül felnevelés alatt csupán 9 ősző áll. A kismartonmajori tenésztetben Agoston 1. bika után ez időben 29 tehén leborjuzott, egy ikerléssel együtt 30 borju származott utánnak, felnevelés alatt áll 17 darab, melyek közül 13 ősző és 4 bika. Utóbbiak a 4250 kg.-os Armada 346. és a 4649 kg.-os Statue 326. az 5050 kg.-os Armada 346. és a 4649 kg.-os Ampel 480. nevű hazai pirostarka tehén-től származnak. A négy bikaborju közül a legidősebb 1925. évi december hó 21-én született.

Ety bika tenésztésbe vétetett 1925. évi szeptember hó 15-én, 1926. évi július hó 24-ig 42 ízben fedezett. Első borjút az Augustza 477. nevű tehéntől 1926. évi június hó 18-án látott napvilágot, második borját Augustza 1 tehéntől augusztus hónapra várják.

Kifogásolnom kell a kismartonmajori tenésztetben fedező bikáknak nyáron tehéntakarmányon való tartását, amelyek ezenkívül még 3 kg. zabdarát kapnak naponta. Ennek tud-

UJ RENDSZERŰ, TÖKÉLETES Burgonya-aratógépek Répa-Kiemelők

BÄCHER — MELICHAR-nál

Budapest, V., Vilmos császár-ut 60.

Agoston I. 1. 26/26. sz.

bató be, hogy a fiatal terheit. A növendék vérfelújítás célja tenészbikát mindezt ségére az Állattenyésztésügyi Minisztérium részéről. Köszönetemet fejelek ki a Kismartonmajori Állattenyésztési Intézetnek, amelyben utaltam a Wiktorin Ernő gazdának és Panta László akik a közleményben határozottan segítség-

LEVÉL
Ebben a rovatban meg a választ, ez a „S”

A szerkesztőséghez levelek intézendők; sfb. Egyekben tess

Nemes füztele delme. 20. sz. k. füztelepet akarok a füztermetést érte befektetés és mi

Fedezet a 20. ványokat 50 cm. ültetni s ilyen t. a háború előtt ig. tása (rigolozás) vány ára (ezre telése (10 napsz. Ha a forgatás s. sági munkák sz. csökken. Kat. 1. 30—140, átlag ban az első 2. A tiszta jövede termőképesség füzvesszót elada ban szokás hir az Iparosok O. Budapest, Kessi formái iroda, földművelésügyi lési, mint az é. dozásoknak vo nak, ezért rag. árák közléséhe árák összeveté hatók. A vessz megtudható.

„LIC”
Lévelem: M. Tervező: J. Telefon: J. Lakcím: J.

Kat. holdankint q	Összesen q
Nagybirtokon ... 7-60	1.787,461
Kisbirtokon ... 6-76	1.686,051
Együtt	3.473,512

Összes zabtermésünknek tehát több mint fele, 51-5 százaléka, nagybirtokon és 48-5 százaléka kisbirtokon termelt.

A legutóbbi becslés alkalmával kat. holdankint 7-29 q, vagyis összesen mintegy 3,678,200 q zabtermést vártak. A múlt 1925. évben termelt zab:

Térület kat. hold	Átlag q	Összesen q
Nagybirtokon ... 247,392	7-83	1,937,743
Kisbirtokon ... 256,888	6-88	1,768,188
Együtt	7-40	3,705,931

Idei zabtermésünk tehát a múlt évinél 332,000 q-val kevesebb.

Tengeri. A központi statisztikai hivatal adataiszerint folyó évben a tengeri törés alá került, illetőleg törés alá kerülő területe nagybirtokon 544,573 kat. hold, kisbirtokon 1,303,836 kat. hold, összesen: 1,848,409 kat. hold. Ezen a területen termelt szemeszengeri:

Kat. holdankint q	Összesen q
Nagybirtokon ... 11-78	6,412,737
Kisbirtokon ... 10-44	13,610,152
Együtt	20,022,889

Összes tengeritermésünknek tehát 32-0%-a nagybirtok s 68-0%-a kisbirtok termelése.

A legutóbbi becslés alkalmával kat. holdankint 11-58, összesen pedig mintegy 21,625,200 q-ra becsülték a valószínű tengeritermést. A mutatkozó hiány a tengerimoly okozta pusztítások következménye. A múlt 1925. évben termelt szemeszengeri:

Kat. holdon	Átlag q	Összesen q
Nagybirtokon 559,150	12-22	6,832,534
Kisbirtokon 1,307,911	11-86	15,512,947
Együtt: 1,867,061	11-97	22,345,481

Idei várható tengeritermésünk ezek szerint mintegy 2,322,000 q-val tehető kevesebb a múlt évinél.

Burgonya. A központi statisztikai hivatal adatai szerint a burgonya kisédesre került területe nagybirtokon 126,907 kat. hold, kisbirtokon 310,240 kat. hold, összesen 437,147 kat. hold. Ezen a területen termelt:

Kat. holdankint q	Összesen q
Nagybirtokon ... 47-06	5,972,362
Kisbirtokon ... 39-81	12,352,046
Együtt	18,324,408

Összes burgonyatermésünknek mintegy 32-5 százalékat tehát nagybirtok s 67-5 százalékat kisbirtok termelte.

A legutóbbi becslés alkalmával kat. holdankint 44-82, vagyis összesen 20,310,400 q-ra becsülték a valószínű burgonyatermést. A csökkenés tehát a szeptember 15-én mutatkozott eredménnyel szemben 1 millió 986,000 q.

A múlt évben termelt burgonya:

Kat. holdon	Átlag q	Összesen q
Nagybirtokon ... 132,403	53-91	7,138,258
Kisbirtokon ... 320,704	49-75	15,956,799
Együtt	50-97	23,095,057

Az idén várható burgonyatermésünk tehát a múlt évinél mintegy 4,770,000 q-val mutatkozik kevesebbnek, ami az idei terület csekélymértvű kisebbedése mellett tulajdonképpen az említett burgonyavész okozta pusztítások következménye.

Cukorrépa. A központi statisztikai hivatal adatai szerint a cukorrépa kisédesre került területe nagybirtokon 97,787 kat. hold, kisbirtokon 11,949 kat. hold, együtt: 109,736 kat. hold. Ezen a területen termelt:

Kat. holdankint q	Összesen q
Nagybirtokon ... 126-47	12,366,890
Kisbirtokon ... 109-16	1,304,335
Együtt	13,671,225

Összes cukorrépa-termésünknek tulajdonképpeni részét, összesen 90 százalékat nagybirtok termelte, míg a kisbirtokokra az összes termésmennyiségnek csak 10-0 százaléka esik.

A legutóbbi becslés alkalmával kat. holdankint 124-83,

összesen pedig 14,300,000 q-ra becsülték a valószínű cukorrépa-termést. A most várható cukorrépa-termésünk mennyisége ezzel szemben nagyobbára a terület kisebbedése folytán mintegy 629,000 q-val kevesebbnek mutatkozik. A múlt 1925. évben termelt cukorrépa:

Kat. holdon	Átlag q	Összesen q
Nagybirtokon ... 102,283	134-60	13,776,663
Kisbirtokon ... 12,229	122-45	1,497,445
Együtt: 114,512	133-39	15,274,108

Az idén várható termésmennyiségeknek a múlt évi terméssel szemben mutatkozó csökkenése tehát közel 1,603,000 q.

Az egyéb káposok, a kerti vetemények és az ipari növények általában jó termést ígérnek. Egyes növények, mint például a kender és len magtermése azonban csak közepes.

A gyümölcsfák termését tulajdonképpén már leszedték. A termés mennyiségre és minőségre nézve is általában gyenge, mert a nyári nagy esőzések miatt sok gyümölcs hibás és izetlen. Mennyiségre nézve aránylag legjobb a szilvatermés hozama, jó közepes eredménnyel. Az alma és körte termése ennél gyengébb s emellett sok közöttük a ferges. Az őszibarack hozama igen kevés helyen kielégítő s még ennél is gyengébb a dió terméseredménye.

Szőlő. A szeptemberi kedvező meleg időjárás a szőlők minőségét és a fürtök beérését elősegítette. A szüretet sok helyen már megkezdtek, mert egyes szőlőkben a lisztharmatos fürtök erősen rothadni kezdtek. Az eddigi termés kat. holdankint, fekvés szerint igen változó, 1-15 hektoliter között mozog. A must cukortartalma klosterneuburgi mustmérő szerint 14-23 fokot mutat.

VEGYESEK.

A Közgazdasági Egyetem tanévnyitói ünnepsége.

A budapesti kir. magyar Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kara f. hó 9-én tartotta a kar dékánját beiktató és a tanévet megnyitói ünnepies rendkívüli ülését. Ezt megelőzően az egyetemférfi templomban Veni sancte volt, amelyet Ernst Sándor pápai prelátnak a piarista növendék-papság fényes segédletével. A tanévnyitói ünnepségen megjelentek a kormány képviselői, a fővárosi egyetemek és főiskolák rektorai, a székesfőváros, az Akadémia küldöttei; az OMGE képviselőiben Buday Barna és Mutschbacher Emil dr. igazgatók voltak jelen, továbbá még számosan a tudományos és közéleti jelesei közül és végül a kar tanári testülete teljes számban. Krolopp Hugó lelépő dékán ünnepi beszámolójában statisztikai adatokkal ismertette a közgazdasági egyetem múlt évi működését és eredményeit. Beiratkozott hallgatók száma első félévben 1271, második félévben 1188. Ezenkívül idegen számbeli volt német 9, francia 2, horvát 1, román 1, baskír 1, török 2, lengyel 1, vagyis összesen 17 külföldi. Államvizsga volt 566. Oklevelet nyert az év folyamán 117, az intézet fennállása óta pedig 153 hallgató. Doktori szigorlatot tett az elmúlt év folyamán 21 hallgató, ebből elfogadott 19 szigorlat. Az intézmény fennállása óta doktori szigorlatot 22 hallgató tett. Ebből elfogadott 20 és pedig 10, vagyis a jelöltek 50 százaléka kitüntetéssel tette le a doktori szigorlatot. Magántanárként képeztettek az év folyamán Hankó Béla dr., Sándorffy Kamill dr., Vincze Frigyes dr., Lawrencecz Vilmos dr., Augustin Béla dr., Turay Sándor Kornél dr., Pacsuly Jenő dr., Konkoly Thege Sándor dr., Hérics-Tóth Jenő dr., Szahender Lajos dr. 158 hallgató közül elhelyezésre talált 56, átmeneti kenyérkeresethez jutott 45, nincs ezeitig közelebbi adata a Közgazdasági Egyetemen 52-ről. Ifj. Erdőy-Harrach Béla ezidei dékán ünnepies külsőségek között vette át a dékáni tisztet és jelvényeket, majd

pedig elmondotta tanévnyitói beszédét. Az új dékán elsősorban az ifjúsághoz szólott, majd rámutatott arra, hogy a karnak mélyreható megváltozása legelőbb előtt észrevétlenül maradt, pedig a karviszonyokat, azok alapító erőt felismerni a mindenkori társadalom eminens érdeke. Ezt a munkát vállalta a közgazdasági élet egész területére az egyetemi közgazdaságtudományi kar, ennek az átalakulásnak akart világot fáklyája lenni. A modern élet követelményeit akarja adaptálni a tudományok egyeteme számára, hogy ezzel műveltségben, tudásban egyenlő magára emelje a lelkész, bölcsész, jogász, orvos és mérnök mellett az új kor életfeladatainak nagy faktorát, a közgazdát. A kar végleges szervezeti megoldása immár elodázhatatlan. Az önálló nevelési intézmények egyetemi való kialakulás látszik legelőbbrebbnek. Ez felveti a M. Kir. Állatorvosi Főiskola végleges elhelyezkedésének régén megoldásra váró kérdését is. A két főiskolának olyan megérett, közös gondolata ez, amelynek végrehajtása a magyar tudományos és kutató munkára és a gyakorlati életre nagy előnyökkel jelentene. Törekvése a karnak a főváros közeli fekvő tangazdaságának megszervezése. Rámutatott a kar kebelében legújabbán megszervezett és most megindult Keleti Intézetnek nagy hivatására, a gazdasági, kereskedelempolitikai és külképviseletünkben elhelyezendő számára. Bejelentette, hogy szegénysorsu, de dolgozó hallgatók számára a kar professzorainak rendszeres és önkéntes hozzájárulásával megteremtett vizsgadíjalapot, külső társadalmi segítők bekapcsolásával, erősíteni akarja. A kari hallgatók elhelyezésének előmozdítására állásbábelvezető irodát szervez. Az ifjúsághoz intézet szavaival fejezte be beszédét. Készüljenek fel az életre az egyetemnek, az egyenlőségnek és szabadságnak azon az ideális területén, aminőt csak az egyetemen találhatnak. A hallgatóság Erdőy-Harrach Béla dékán beszédét hosszas éjjezzel fogadta és az ünnepies rendkívüli ülés befejezéséül Krolopp Hugó dr. lelépő dékán tartott magasszínvonalú tudományos előadást. „A cukoripar keletkezése, fejlődése és helye” címmel, amelyben a nádenkor- és a cukorrépaipar küzdelmét ismertette. Az előadást lapunk legközelebbi számában egészségben közölni fogjuk. Az évnitói ülés a Magyar Hiszekegy énekével ért véget.

Kinevezés. A kormányzó a m. kir. kereskedelemügyi miniszter előterjesztésére Konkoly Thege Gyula miniszteri tanácsos a magyar királyi központi statisztikai hivatal aligazgatójává az V. fizetési osztályban való meghagyása mellett kinevezte.

Uj kamarai segédtitkár. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara okt. 5-én tartott igazgató-választmányi gyűlése segédtitkárát választotta meg Meisner Károly fogalmazót, a kamarai tisztikar egyik törekvő és ügybuzgó fiatal tagját.

Halálozás. Id. Martens Caesar, a mezőhegyesi cukorgyárnak negyedszázadon át volt vezérigazgatója. f. hó 8-án Budapesten elhunyt. A megboldogult a homi cukoripar neves és külföldön is elismert szakértője és mestere volt; az ő nevéhez fűződik a mezőhegyesi cukorgyár felépítése és felvirágoztatása is. Hazánk legnagyobb cukorvállalatának igazgatóságában érkezett át működött, lapunkban is számos cikket írt a cukoripari és répa-termesztési szakkérdésekben. Az ág. hitv. ev. egyháznak egyházfőfelügyelői tiszteit töltötte be. Elhunytát fia, ifj. Martens Caesar földbirtokoson kívül, Frh. v. Martens, v. Zdelar, v. Negró, mankóbüki Horvát, Malbaski, barátosi Bibó családok gyászolják.

A Felsődnántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatótanácsa folyó hó 7-én tartotta Klauz Hédorvay Károly gróf elnökelete alatt első öszüli ülést, amelyen az Országos Kamara képviselőiben Koós Mihály ny. államtitkár is résztvett. Ormándy János igazgatói beszámolója alapján foglalkozott az igazgatótanács a gazdatiszadalomra nézve nyomaszóton nehézségekkel szembe fordított módokkal s főleg a mezőgazdaság jövődelmezőségével arányban nem álló rendkívül magas

A Székács-féle eredeti nemesített búzákból

ez idén újabb típusokat is hozunk forgalomba, melyek gyakorlati értéke a régi, általánosan elismert törzsekét is felülmúlja. Különösen felhívjuk gazdáink figyelmét a **tiszavidéki jellegű, aprószemű, magas hektolitersúlyu, nagy sikértartalmu, piros szemű minőség-búzáinkra**, melyeket korábbi évek és rozsdadallóságuk miatt különösen az Alföldre és az **eredeti nemesített „F” sziki búzára**, melyet mint igénytelen és nagy életenergiával bíró féleséget **speciálisan szikes talajokra** ajánlunk.

Emellett országosan bevált régebbi buzatorzseink vetőmagja, melynek felujtására és tökéletesítésére nagy gondot fordítunk, szintén a legjobb minőségben kapható.

Ugy nemesített búzáinkra, mint **eredeti nemesített Fleischmann-féle rozsrá** nézve szívesen szolgálunk árajánlattal. Kérje öszüli árjegyzékünket!

VETŐMAGNEMESÍTŐ ÉS ÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, Budapest, V., Mérleg-u. 3.

Csak az az eredeti nemesített vetőmag, amit mi az Országos Növénynemesítő Intézet ellenőrzése mellett fajtisztán termelünk. Az utántermelt vetőmag ezzel szemben gyakran elkorcsosul, nem fajtiszt, tehát nem is meghízható!

hamatozói terhekkel. Az igazgatóválasztmány alapelveiben magáévá tette a kamara igazgatója által kidolgozott *jövedelemadó-reformtervezet* alapelveit, amelyek közül a legjelentősebb az, hogy a 100 holdon aluli kisbirtokok a jövőben csak háromévenként tartozzanak bevallást adni s három éven át az előző három évi átlag alapján fizessenek jövedelemadót. Ezzel a 290.000 jövedelem-adókötelessel szemben óriási mértékben meg lehetne könnyíteni az adókövetési hatóság munkáját. *Holitscher* Károly főtanácsos (Veszprém megye) az adóügyi panaszok megszüntetésétől reméli, hogy ha az adózók polgári részéről az adózási becsület, viszont a pénzügyi hatóság részéről a kivetési morál fog bekövetkezni. A földművelésügyi kormány támogatásával, *Sokorópátkai Szabó* István kezdeményezésére, a kamara Felsődunántúli célludatos és szaksteri program alapján nagyarányú mozgalmat kezdeményez a gazdasági aprómagvak, takarmánymagvak és a kertimagvak iltthoni természetének fokozása s külföldre való exportálásának megszervezése érdekében. A kerületbeli összes Vármegyei Gazdasági Egyesületek részére, a Népművelési Bizottságok s a házipar, méhészet, tenyészállatdijazások céljaira pénzszerzést szavazott meg az igazgatóválasztmány. Hosszabb vita volt a cselédek költözési idejének törvényhatósági szabályrendelet útján való megállapítása felett s végeredményben a kamara minden vármegyében az eddigi uralkodó szokás fenntartását tartja célszerűnek. A gyümölcsstermesztés fejlesztése a *Kőszeg és vidéki* faiskola felállítására, gyümölcs-csomagolási tanfolyamok tartására céljaira, továbbá az illeti gyümölcsstermesztés értékesítésének elősegítése céljából az igazgatóság megfelelő összegeket szavazott meg. A műtrágyázási, növényfajtakísérleti és nemisített vetőmag-kísérletek, rét- és legelőjavító bennutató kísérletek beállításához az igazgatóválasztmány hozzájárult. Az egyes ügyosztályok részletes előterjesztéseinek letárgyalása után intézkedett az igazgatóválasztmány, hogy a kerületben 1926. december hó 1-ig megtörténjen a mezőgazdasági bizottsági választásra jogosultak teljes összeírása, amelynek alapján 1927. év elején a 6 éves mandátum lejártával az egész kerületben újalakítottak a községi, járási, városi és vármegyei mezőgazdasági bizottságok.

Ünnepélyes tanévnyitó a Keszthelyi Gazdasági Akadémián. A hagyományokhoz híven, ünnepélyes keretek között történt meg a Keszthelyi M. Kir. Gazdasági Akadémia ezévi tanévnyitása. A *Stefán* Aladár apátplébános által celebrált ünnepélyes Veni sancte után az akadémia tornatermében folyt le az ünnepélyes tanévnyitó. *Szankovics* János akadémiai igazgató visszapillantást vetett az akadémia nagynevű alapítójára, *Festetics* György grófra, ismertette azokat a feladatokat és célokat, amelyek megvalósítására az akadémia *Festetics* szelleméhez híven törekszik. Felsorolta az összes tárgyak újabb bővült tárgykörét és megállapította, hogy az akadémiaik a mai szervezetiükben nem tudják a jelentkező feladatokat kimerítően szolgálni, amiért is azok korszerű átszervezése, a tanterv kibővítése, a tanszékek tökéletesebb felszerelése, szemlézetük szaporítása a gazdaközönség széles rétegei által is sürgetett égetően sürgős feladat. A földművelésügyi kormány a szakoktatási tanács létesítésével elismerte a jogos törekvéseket és maga is igyekszik a cél megvalósítására. A továbbiakban megemlékezett a tanári kar irodalmi működéséről, tudományos buvárkodásairól, kísérleteiről, társadalmi szerepléseikről. Beszámolt az akadémia múlt évi látogatottságáról, tanulmányi eredményéről, az egyes ifjúsági intézmények működéséről. A segélyezések, ösztöndíjak, a múlt évben 140 milliót tettek ki. Az akadémia gazdasága 118 millió tiszta jövedelmet hozott. Több adminisztratív kérdés ismertetése után átadta a szót *Palotay* Dénes dr. tanárnak, aki az

akadémia hagyományaihoz híven „Gazdasági bülcseleti rendszer” címen előadást tartott. A mai társadalmi rendszer történeti fejlődésére visszapillantást vetve behatóan ismertette az egyes társadalmi rendszerek törekvéseit, világnézetét és végső megállapításul azt hangoztatta, hogy a szocializmusféle abszolút megoldások lehetetlenek, s hogy az egyedül helyes állásponton a relativizmus álláspontján álló keresztényszocializmus és a szocialpolitikai irányú a jövő. *Palotay* dr. előadása után végül *Szankovics* igazgató kioktatta az ifjúságot kötelesegeire, felhívta őket a komoly munkára, változtassák a feladatokat, amelyeket az ország társadalmi állók vár. Az ünnepély a Hymnus elneklésével zárult.

A berlini tenyész- és haszonállatvásár eredménye. Beszámoltunk már arról, hogy a berlini „Magervichhof” igazgatósága, az állatkereskedelmi körökkel együttessen, október 3-5-én Berlinben birodalmi jellegű, díjazással egybekötött tenyész- és haszonállatvásárt rendezett, amelynek sikere iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg, mert ez volt Németországban az első ilyen központi tenyészállatvásár. Német szaklapok közlése szerint ez a kezdes beállította a hozzáfűzőt reményeket, a mi megítélésünk szerint azonban valami nagyszabású aligha lehetett, mert gazdák és kereskedők összesen mintegy 200 lovat, 400 marhát, 100 sertést és 20 juhot állítottak ki (ebben a haszonállatok száma is bent van), vagyis még a kis csonkák országunk tenyészállatvásárjainál is jóval kevesebb anyagot. A kiállított állatok minőségét is jónak mondják, bár a díjazásban részesült kiállított névsorában ismert nevi tenyészzők neveivel nem találkozunk. A vásári forgalmat — a nehéz pénzvizonyok figyelembevételével — kielégítőnek találjuk, de a gazdák cserélt állatok százalékat és az elért árakat nem közlik. A juhok mind, a sertések nagy része elkelt; élénk volt a kereslet a frissfejtésűeknek és hasas üszők iránt, míg a bikákban a forgalom elég mérsékelt volt. A legnagyobb érdeklődés a lovak, különösen az előhajtott fogatok iránt nyilvánult meg, így a lókereskedők féltelme — hogy t. i. ősszel alig lesz valami üzlet — nem nyert beigazolást és lehetségesnek tartják, hogy egy tavasszal rendezendő hasonló tenyész- és haszonállatvásáron 1000-2000 lovat is kiállítsanak. A bírálók nagyszámu értékes díjat ítéltek oda. A látogatók számát 10.000 személyre teszik. Mivel az anyagi eredmény a rendezésre nézve kielégítőnek bizonyult, a hasonló vásárok jövőben való megtartása biztosítva van.

A németországi vaj- és tojásbehozatal növekedése. A német szaklapok nagy sajnálkozással állapítják meg, hogy akkor, amidőn minden németországi tényező az élelmezésnek lehetőleg belföldi termelésből való fedezésére törekszik, a külföldről való vaj- és tojásbehozatal állandó és erős növekedést mutat. 1925-ben a németországi vajfogyasztásnak majdnem a felét külföldi anyag fedezte. 1925-ben a Németországba behozott vaj mennyisége 966.000 q volt, szemben az 1924. évi 464.000 méterháza behozattal, vagyis egy év leforgása alatt a vajbehozatal több mint megkétszereződött. Németország 1925. évi vajbehozatala a következőképpen oszlott meg az egyes országok között: Dánia 345.000 q, Hollandia 276.000 q, Lettország 55.000 q, Észtország 49.000 q, Finnország 41.000 q, Svédország 40.000 q, Oroszország 71.000 q, Ausztrália 27.000 q, a többi országok 56.000 q. Tehát Dánia Németország vajbehozatalában is az első helyen áll és a behozatali szükséglet több mint 1/3-át fedezi. A dániai behozatal ugyan az előző évvel szemben 30%-kal növekedett, a németországi behozatal összmennyiségében részesedése azonban viszonylagosan mégis kisebb lett, mert az 1924. évi 50%-ról 39 százalékra szállott le 1925-ben. Ezt a viszonylagos csökkenést elsősorban Oroszország és az annak volt

területeiből alakult szomszédállamok fokozott behozatala idézte elő. Hasonlóképpen Németország tojásbehozatala is 1925-ben kétszerakkora volt, mint az előző évben, bár a belföldi tojástermelés is növekedett. Különösen Hollandia, Lett- és Észtország tojásbehozatala fokozódott 1925-ben, míg Dánia tojásbehozatala alig emelkedett. 1924-ben Németország 1.253.000.000 drb tojást hozott be külföldről, 1925-ben pedig már 2.436.000.000 darbot, amely az egyes országok között a következőképpen oszlott meg (millió darabban) Hollandia 422, Olaszország 347, Oroszország 339, Jugoszlávia 226, Dánia 172, Románia 131, Bulgária 125, a többi országok 381. Németországnak ezek a tojás- és vajbehozatali statisztikai adatai reánk amnyiból kedvezőtlen világitást vetnek, mert mezőgazdasági állam létünkre nem szereplünk a kivánatos mennyiséggel a statisztikában úgy hogy a névleg felsorolt exportáló államok után a „több országok” címen egybefoglalt, jelentéktelen behozatali tényezők között húzódunk meg névtelenül. (K-r)

A gabona- és lisztkísérletezők nemzetközi konferenciája Prágában. F. é. okt. hó 10-12-én tartották a nemzetközi gabona- és lisztkísérletezők konferenciáját Prágában. Hírek szerint a konferencián részt vettek a legkiválóbb angol, francia, belga, német, osztrák, amerikai egyesült államokbeli, svéd, olasz és szovjetországi szakértők s az ottani vegyvizsgálati állomások és intézetek vezetői. A konferencia foglalkozott a gabona és a liszt osztályozásával, a különféle őrési módzatokkal, a liszt kezelésével s a sütés vegyi és technikai kérdéseivel s az idevágó nemzetközi együttműködés kérdéseivel. E kérdések tanulmányozására tervbevetők egy nemzetközi bizottság létesítését, amely időnként jelentéseket ad közre az idevágó problémákról és kutatásokról.

A „Borászati Lapok” szüreti száma bővített értékes tartalommal jelent meg. A „hétről-hétre” rovatban az idei természettel, a szőlősgazdák, valamint a borkereskedelem helyzetével foglalkozik, majd *Kosinszky* Viktor a feles és harmados művelésnek hátrányairól szól, *Grábner* Emil a szőlőműtrágyázási kísérletekről, *Requigny* Géza egy francia borerjesztési kísérletről referál, *Szege* Bálint a magyar vörösborkok, *Ulciny* Károly az ürmösbor készítéséről ír, míg *Hérics-Tóth* Jenő egy amerikai szőlőszörpöt és a belőle készíthető különféle készítményeket ismerteti. Különfélék rovatában egy pezsgőmust és mustkonzerváló módszert ismertet, majd a hetenkint megjelenő bor- és pálinkaárakat jelzi a szokott pontossággal. Közérdekű hírek és egyéb rovatok mind a szüreti szám teljességéhez járulnak hozzá, amit betetőz az előfizetők részére mellékelt „ingyen falinaptár” a szőlőben, pincében és gyümölcsösben szükséges havonkénti munkálatok felsorolásával. Külön érdekessége a szőlősgazda és borkereskedelmi érdekképviseletnek ismertetése, amely „érdekeink védelmezője” címmel jelent meg, több oldalon. A „Borászati Lapok”, amely jövőre 59-ik évfolyamába lép, szerkesztőségére és kiadóhivatala Budapest, IX., Üllői-ut 25., II. 11.

Gazdasors. A Budapesti Hírlap kétheti mellékleteként megjelenő *Gazdasors* legújabb (okt. hó 8-iki) számának tartalma a következő: Moszkva és Mezőhegyes (ifj. *Leopold* Lajos) Oroszország mezőgazdasági termelése (*Nagy* Iván Edgár) Buzaárak és kereskedelem. A világ buza-termését feltüntető grafikonok az ideit és a tavalyi adatokat állítják egymás mellé. Végül irodalmi szemle és kimerítő piaci jelentés egészítik ki az érdekes melléklet tartalmát.

Az Országos Földbirtokrendező Bíróság nyilvános tárgyalásai. Az Országos Földbirtokrendező Bíróság (Budapest, V., Markó-utca 16.) újabbán a következő ügyekben tűzött ki nyilvános tárgyalást. Sorra kerül: A II. számú tanácsban október hó 19-én délután 5 órakor *Dolány* községben *Büchler* József birtokából 27.201—1923. sz. ítélettel megváltott ingatlanok vételárának megállapítása tárgyában első fokon hozott ítélet felülvizsgálata; október hó 20-án, délután 5 órakor *Kerepes* község földmégváltási ügyében a

MÉSZNITROGÉN

17-19% garantált nitrogéntartalommal
a nélkülözhetetlen
MÜTRÁGYA

Az összes művelési ágaknál, különösen kalászosoknál, kapásoknál és szőlőnél a legjobb kifizetődik

Gyártja: „Nitrogén” Műtrágya és Vegyipar R.-T.

Budapest, V., József-tér I. szám. Gyár: Dicsőszentmárton
Telefon: 106-19, 151-79 Sürgőnycim: Nitrogén

Szállít legelőnyösebben a Káliszindikátus eredeti árjegyzése szerint 40-42%-os kálisót, továbbá Thomassalakat, műtrágyafajtákat, trágyameszet és az összes bevált

Ingyenes műtrágyázási tanácsadóhely!

Saját gyártmányu prima karbid és marónátron (szappanfőzéshez) ugyanott kapható

tárgyalásvezető bíró jelentést tesz. A IV. számú tanácsban október hó 20-án, délután 5 órakor **Ajak** község földmegváltási ügye. **Zsádony, Ivánegerszeg, Keményegerszeg** községek földmegváltási ügye; október hó 21-én, délután 4 órakor **Szatmárcseke** község földmegváltási ügye. **Bánszentmihály** község földmegváltási ügye (kapcsolatos Dessowffy Aurél gróf vagyonváltásával); október hó 22-én, délután 4 órakor **Gáva** község ház helyreendési ügyében a cserékárpótlás megállapítására vonatkozó elsőfokú ítélet. **Tiszakarad** község földmegváltási ügyében a megváltási árat megállapító elsőfokú ítélet. **Cigánd** község földmegváltási ügyében a cserékárpótlás megváltási árat megállapító elsőfokú ítélet. **Hodász** község ház helyreendési ügyében a megváltási árat megállapító elsőfokú ítélet. **Nyírkürász** és **Gyulahegy** községek földbirtokrendezési ügyében a póteljárás befejező javaslat.

A Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő R.-T. központi irodáján 1926. október 10-től kezdődően a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete székházába, V. Alkotmány-utca 29., III. em., helyezte át.

Sertéskiállítás és vásár Königsbergben. A keletporosz sertéstenyésztő szövetség, amelynek székhelye Königsbergben van, f. évi október 14-én rendezi Königsbergben az 55-ik kiállítását és árverését, amely alkalommal mintegy 100 drb német nemes (yorkshire) tenyészkoca és koca kerül eladásra. A szövetség ez alkalommal részletes katalógust adott ki, amelyben az eladásra kerülő tenyészsertésekre vonatkozó adatokat közli. Említésre érdemes, hogy a katalógusban azt is közli, hogy hány malacos alomból származik az illető állat, valamint a csecsembökök számát is.

Sertéskiállítás és árverés Magdeburgban. A Provinz-Sachsen sertéstenyésztő szövetsége november 3. és 4-én Magdeburgban díjazással egybekötött sertéskiállítást és árverést rendez, amelyre 450 tenyészsertést jelentettek be. Ez a kiállítás a szász tartománybeli igen magas fokú álló sertéstenyésztés állapotáról megfelelő tájékoztatást nyújt, egyben igen kedvező alkalom kiváló minőségű tenyészsertések beszerzésére is. Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt a Schweinezüchter-Verband (Halbe a/S., Karlstrasse 78.).

Mezőgazdasági munkásküldet és kereslet. A M. Kir. Földművelésügyi Minisztérium kebelében működő Országos Mezőgazdasági Munkásközvetítő Központi Iroda (Budapest, V., Országház-tér 11., II. em. 207.) most közzétett munkapiaci adatai szerint **fojalkozást keres** a) **munkáscsapatok:** Széke Mihály 63 éves munkát nagyobb számú munkáscsapatot, Heves vm., Gyöngyösorsoszi. Simon János mezőgazdasági vagy kúbikos munkát, Borsod vm., Szihalom. b) **Egyesek:** Erdélyi Géza a Debreceni Gazdasági Akadémia után, 20 évi gyakorlatlaltal, a gazdaság minden ágában jártas, gazdatiszti vagy bármilyen gazdasági alkalmazást keres, Kispeszt, Wekerle-u. 68. Jantnyik József erdőőri szakvizsga, 16 és 1/2 évi szolgálati bizonyítványokkal (nős, két kis gyermek), Békés. Petényi Pál a kertészeti tanintézetben képesített kertész, Budapest, VI., Lehel-u. 27., II. em. 30. Lassu Nándor 56 éves, nős, gyermektelen, 12 évi gazdasági gyakorlatlaltal, mint ispan, gazdasági irodai alkalmazott, kertész stb., Budapest, X., Juranic-u. 13., E. 140. lakás. Bernáth Kálmán 28 éves, nőtlen, földművelésiskolát végzett, mint gazdasági segédtsizt, intéző stb., Szabolcs vm., Baskalom. Sarady József 30 éves, nős, földművelésiskolát és sárvári tejjgazdasági szakiskolát végzett, hosszabb gazdasági gyakorlatlaltal mint segédtsizt, intéző stb., Abauj-Torna vm., Bakta. Csizmadia János 42 éves, nős, 1 gyermek, mint magtáros, pusztagazda, major- vagy summásgazda; 12 évi gyakorlat és tapasztalat a mezőgazdaságban, Tolna vm., Fadd, Bartal-u. Becze László 46 éves, nős, gyermektelen, kecskeméti földművelésiskolát végzett, mint gazdasági felügyelő stb. stb.; saját gazdaságában dolgozott 15 évig, Budapest, IV., Molnár-u. 19., földsz. 7. Nagy Bálint 21 éves, nőtlen gazdasági cseléd, Szolnok vm., Turkeve. Högys József 22 éves, nőtlen, mint tehenész, esetleg mint kocsis, héres is, Újpest, Tinódi Sebestyén-u. 11. (Nagy Sándor leveleivel). Simon János 37 éves, nős (3 gyermek) földműves, mint kocsis, gazdasági napszamos, kúbikos, Borsod vm., Szihalom. Csik Sándor 32 éves, családós földműves summás munkát, Borsod vm., Szihalom. Orbán Ferenc 27 éves (nős, 1 kis gyermekkel), kertmunkás, esetleg mint kocsis, Heves vm., Atány. Oroszi János 30 éves (nős, 2 kisebb gyermek) szakvizsgázott gépészkövác: traktor kezelését is elvállalja; szolgálati bizonyítvány, Nógrád vm., Tamota, u. p. Heréd. **Munkást keres** a) **munkáscsapatot:** A Domokos-gazdaság 70 hold tengeri tőréhez vállalkozót keres részre vagy szakmában, Fejér vm., Bicske (29.). Széchenyi gróf sármenteli bérzadasága 120 répa- és burgonyaszedőt keres. Bérfeltételek: 1 q tiszta buza magyar holdankint burgonyaszedésért, 50 kg. tiszta buza magyar holdankint burgonyaszedésért, Fejér vm. Gréhic és Billegi bérzadaság bur-

gonya-, répa- és tengeriszedéshez 20 férfi és 20 női munkást keres szakmában, Komárom vm., u. p. Naszály. Bruck és Prager-fele ödömmajori bérzadaság répa-, kukorica- és tengeriszedéshez körülbelül 50 munkást keres részért, Fejér vm., u. p. Etyek, vasut Torbágy, Pest vm. László gazdaság 15 feles dohánkertészt keres, lehetőleg nagy családdal, 1927. január 31-ig, Csanád vm., Battyonya. Szebenyi Németh Gyula 3 feles dohánkertészt keres az 1927. termelési évre, Nógrád vm., Magyaránador. Marczik Andor főmérnök 80 kúbikost keres, Pécs (Mohácsszigeti Armentesítő Társulat). Pollatsik Géza koppanymegyeri gazdasága 35-40 mezőgazdasági munkást keres tengeriszedésre és egyéb őszi munkák elvégzésére, Somogy vm., u. p. Nagybáony. Bányk Horváth József 50 hold tengeriszedésre 20 mezőgazdasági munkást keres, Orosháza, III., 44. Szabados Károly mérnök-vállalkozó 40 kúbikost keres, Budapest, VII., Vörösmarty-u. 5., II. em. 3. b) **Egyeseket:** Domokos bérzadaság egy gazdasági gézekefűtőt keres, Fejér vm., Bicske (29.). Szebenyi Németh Gyula egy nagyszaládú, 40-50 év körüli konyhakertészt keres; keres továbbá egy családaltalan kertészt, akinek felesége mint szakácsnő nyerne alkalmazást. Bérfeltételek: a helyben szokásos konvenció, Nógrád vm., Magyaránador. Ernszt Mihály földbirtokos szerényigényű, kis családós, erélyes, vizsgázott vinccellert keres, aki a mezőgazdaságban is némi jártással bír. (Levélteli ajánkozás.) Pest vm., Ujerdő, Ócsapuzta. Kérjük azokat a gazdaságokat, amelyek közzétételünk nyomán alkalmaznak mezőgazdasági munkásokat, hogy ezt a körülményt a fenti hivatalal közölni sziveskedjenek.

IDŐJÁRÁS.

Rovatvezető: Sárvoly Ferenc dr.

1926. szeptember.

Az idei szeptember időjárása a kedvezésnek és nem kedvezésnek sajátosság keveréke, ami lehetlenné teszi országos viszonylaltban megértélni, jó volt-e, vagy rossz a szeptemberi időjárás?

Hőmérséklete mindenképpen előnyösnek minősítendő, mert hiszen a roppant változó meleg, de inkább hűvös, mint meleg nyár után szeptember volt az első állandó, kitartó, kiegyenlített hőmérsékletű hónapunk. Anyira ki volt egyenlítő, hogy tesszem a nyugati és keleti országtól eltéréseket kölcsonaranyra is állandó maradt az egész hónap alatt. A keleti félország, illetve az Alföld kissé a rendes mértékben felül, Dunántul azonban túl meleg mindvégig. Ez azonban csak a nappali melege vonatkozik, mert az éjjelek éppen megfordítva, a Dunától keletre szembeszökően hűvösebben teltek, mint nyugatra. A korai der is jóval előbb állott be és többször ismétlődött meg a Tiszántul, mint a Dunántul, ami a hőmérséklettel nappal és éjjel között keleten sokkal szélsőségesebb tette, mint nyugaton. A hónap utolsó hetében a hőmérséklet országosan megcsökkent, ami Tiszántul 15-16, a Dunántul pedig 12-13 C fokos nappali maximumokat eredményezett.

A tulnyomó részt meleg szeptembernek voltak tagadhatatlan előnyei. Ezt elsősorban a tengeri élvete, amelyek érése, törése, betakarítása határozottan kedvező időjárás mellett történt. Szikkadása is előreláthatóan annyira teljes, hogy penészedésétől alig kell tartani. Azután meghálálta a szeptemberi enyhességet a szőlő is, amely olyan viszontagságos tavasz és nyár után legalább minőségben némit nyerhetett. A burgonya beérésének, szedésének szintén kedvezett a meleg szeptember, hasonlóképpen a répának, bár az utóbbiakat az éjjelek aránytalan hűvössége már nem igen növelte.

Kedvezőellen oldala a szeptembernek a szárazság volt, amelynek a repce jórészt, de részben az őszi árpa is áldozatul esett. Megnehezítette a szárazság továbbá az őszi gabona aló való talajelőkészítést, sőt, ha október elején nem kapunk a keleti félországot is jól áztató esőt, a vetés, csirázás, kelés esélyei országosan igen meg fognak romlani.

Lenti táblázatunk tanúsága szerint az egész országban súlyos esőhiánnyal végződött a szeptember, az országrészek között csupán árnyalati különbségek mutatkoznak. Mégis azonban a Dunántulnak esővízzel való ellátottsága jóval jobb annál, amit a lenti számok elárulnak. A Tiszántul ugyanis augusztus 22-étől fogva csak szeptember 27-én álltak be három napon át komolyabb esők, a Dunántul ellenben már szeptember elejétől kezdve 5-6 naponkint esett, bár kis mennyiségben, de a talaj felszínét mégis nedvesítette. Az őszi vetés esélyeit emiatt a Dunántul kedvezőbbeknek is kell itélnünk, mint a Tiszántul.

A szeptemberi esőmérték egyébként itt következők:

I. Dunántúli dombos vidék:

Csapatok	Előző hónap	Előző év
Baranya	46 mm.	29%
Fejér	21 "	49%
Győr, Moson	32 "	32%
Komárom, Esztergom	23 "	92%
Somogy	56 "	19%
Sopron	47 "	97%
Tolna	35 "	45%
Vas	64 "	22%
Veszprém	32 "	56%
Zala	63 "	17%

II. Északi dombos vidék:

Abauj-Torna	17 mm.	71%
Borsod, Gümör	15 "	75%
Heves	11 "	80%
Nógrád, Hont	20 "	64%
Zemplén	16 "	71%

III. Alföld:

Bács	29 mm.	48%
Békés	20 "	69%
Bihar	19 "	58%
Csanád, Arad, Torontál	26 "	45%
Csongrád	39 "	17%
Hajdu	22 "	56%
Szolnok	11 "	77%
Pest	17 "	79%
Szabolcs, Ung	20 "	81%
Szatmár, Ugocsa, Bereg	11 "	77%

± = többlet.

Sárvoly Ferenc dr.

Új kisautó-typus jelent meg az autópiacon, a francia gyártmányú 3 üléses **Benjamin** autó, amely tetszőleges külsejű és kipróbált üzembiztonságánál fogva legalkalmasabb bármely hivatalos üzéséhez. Benzinfo-gyaszítás minimális és az ára is meglepően olcsó. A Benjamin kocsi helyi képviselőnél 6 üléses typusban is kaphatók.

Csövestengerit, burgonyát értékesít, nyers és szárított répa-szeletet, korpát, konkolyt, olajpogácsát beszeres **Páner Gyula**, Budapest, V. kerület, Honvéd-utca 38. sz. Telefon: T. 968-24.

Lótakarókra kérjen ajánlatot a 44 év óta legmegbízhatóbbnak elismert **Fischer J. R.-T.** szak- és ponyvagyártó Budapest, Nádor-u. 31/33.

NYILTTÉR.

(A rovatban felajánlott nem vállal felelősséget a szerzőpontosság.)

Somogy megyében, vasútállomás mellett eladó 353 holdas főuri birtok,

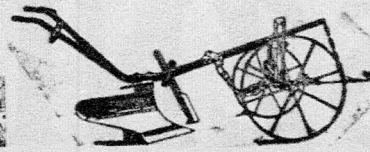
vele átadó egy 600 holdas bérlet is. Mindkét gazdaság cukorrépa-talajjal bír, intenzíven instrálva, villanytelep, gazdasági és interurbán-telefonnal, vízvezetékkel ellátva. 10 szobás kastély, 20 holdas ősi parkkal. Cím „1420“ alatt a kiadóhivataltban. Csak közvetlenül tárgyalok. 1450

RETORTA és BOKSA FASZÉN, KÖSZÉN, TŰZIFA. 1448

WEISZ és VIDOR, BUDAPEST
JÓZSEFVÁROSI TEHER-P.-U. Telefon: J. 11-31

WEISS MANFRED ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T.

csepelel gyárában készült **páncélacél kormánylemezes egyetemes acélekéket, boronákat, sima és rögtörő hengereket, Agrar-Drill vetőgépeket, kapáló- és töltőgépeket, hátipermetezőket,** szecska- és repavágókat, morzsolókat, magasnyomású szőlők, gyümölcsfák és répa permetezésére, továbbá legjobb gyártmányú huzatos vagy magánjárós **gőz-, benzín- és szivógázlokomobilal** párosított **cséplőgarnitúrákat** gyűrűskendő, vagy kívánatra **golyóscsapágyas** dobbal

a legjobb kivitelben ajánl a Weiss Manfred Acél- és Fémművei R.-T. mezőgazdasági gépeinek eladási központja:

AGRARGLOBUS

MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, VI., Vilmos császár-út 3. szám.
Távírási cím: AGRARGLOBUS BUDAPEST
Telefon: Lipót 984-15
Elsőrendű minőség! Olcsó árak!
Kérjen ajánlatot!

MOTOR- ÉS GÉPGYÁR MARTOS ÉS HERZ, BUDAPEST

Gyártelep: VII., ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UT 87. SZ. TELEFON: JÓZSEF 96-22
Városi lerakat: V., BERLINI-TÉR 2., NYUGOTIVAL SZEMBEN. TELEFON: 20-43

SZIVÓGÁZ- ÉS BENZINMOTOROK TAKARMÁNYKAMRA, KASTÉLYVILÁGÍTÁS, ÖNTÖZÖBERENDEZÉS STB. HAJTÁSÁRA
SZIVÓGÁZ-, BENZINCSEPLŐGARNITURÁK

82. SZÁM

Előke
SZÁ
felmond
válto
Megkeresés
a kiadóhiva

Az 63-ik szántó
gépek és felszer
stb. Általában
szakszerű,
előnyös fizetési
okl. mérnök, m
Budapest, I. B
házzal szemben

Egy gazda s
Népszerű
irta
a m. kir. t

A 293 oldal
kötetnek arra
és beiterjeszt
tegye és meg
nemü vissza
és sertés tak
a baromfi, ház

"Patria" R.-T.

KOMM
Első
Orvosoknak,
a leg
telvő
6 üléses sze
1 tonnás teh

Metorker

HIRM
Budape

Bu
minden men
Burgonyat
Buda
Telefon: T.
Mielőtt burgo

Pat

Mentse n
almoz
Légszárz

Előkelő nagy uradalom számtartója

felmondatlan állásban, állását változtatni óhajtja.

Megkeresések „Perfekt magyar-német 8671” jellegű alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 8671

Az őszi szántás befejeztével aktuális a mezőgazdasági gépek és felszerelések generális javítása; traktorok, ekék stb., általában mindennemű **mezőgazdasági gépek szakszerű, olcsó és pontos javítását** vállalja előnyös fizetési feltételek mellett: **Csonka Ferenc** okt. mérnök, **mezőgazdasági gépjavitó üzeme**, Budapest, I. Baranyai-ut 29. (Budafoki-ut 81-es számú házsal szemben.) Telefon: József 158-17 1411

Egy gazda sem nélkülözheti a most megjelent:

Népszerű takarmányozási utmutatót

írta: **Dr. Zaitschek Artur**

kleierleltügyi igazgató, a m. kir. állatállomány- és takarm. kisérl. Allomásán

Ára 75.000 kor.

A 293 oldalra terjedő mű segítséget nyújt a gazdálkodóknak arra nézve, hogy az állattartást észszerűbb és belteresebb takarmányozás által jövedelmezőbbé tegye és megővje őt takarmányok vásárlásánál mindennemű visszaéléstől. Nemesak a szarvasmarha, juh, ló és sertés takarmányozását írja le, de kiterjeszkedik a baromfi, házinyul, kecske és kutyá elsőségeinek összehasonlítására is.

„Patria” R.-T. Könyvkiadása Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

FRANCIA BENJÁMIN-ÉS NÉMET

KOMNICK-automobilok Elsőrendű márkák!

Orvosoknak, utazóknak, mérnököknek, ügyvédeknek a legmegfelelőbb, 2-3 üléses típus, amerikai telővel ... 55,000.000 K., 6 üléses személyautó ... 90,000.000 K-tól, 1 tonnás teherkocsi ... 75,000.000 K-tól kezdve.

Üzemeltetése legminimálisabb!

Motorkerékpárok, biciklik, skiffkocsik is olcsó árakon kaphatók.

VEZÉRKÉPVISELŐ:

HIRMANN ISTVÁN gyáros

Budapest, V., Alkotmány-utca 20. szám, ahol a kocsik megtekinthetők.

Telefon: Lipót 979-51 1454

Burgonyát

minden mennyiségben **vesz**, lekötésnél 50% előleget ad

Burgonyatermelők Értékesítő Szövetkezete

Budapest, V., Tűkőr-utca 5. szám. 1400

Telefon: T. 68-27 Távirataim: Pomus Budapest

Mielőtt burgonyáját eladja, kérjen ellenőrző ajánlatot tőlünk,

Október hó végén megjelenik

a Köztelek Zsebnaptár

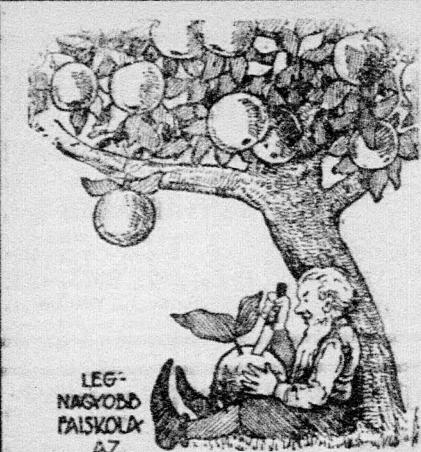
1927. évre 33-ik évfolyam

Szerkesztik:

Szilassy Zoltán és Buday Barna az OMGE igazgatói

Ára ajánlott bérmentes küldéssel 50.000 korona

Megrendelésnél kérjük az összeget előre beküldeni a „PÁTRIA” r.-t. könyvkiadóllyának, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám

Unghváry László R.-T.

Cegléd-Budapest, IV., Váci-u. 35.

Gyümölcsfát, disznóvénnyt, Kerti magvakat és eszközöket szállít.

Árjegyzék ingyen! 1414

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Rovatvezető: Rege Károly dr.

Budapesti gabonapiac. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Gabonaosztályának jelentése.) 1926. okt. 11-én a budapesti gabonapiacra a fokozott kereslet következtében buzában a forgalom megelénkült és bár a tendencia szilárdult volt, zárlatok változatlan árat jegyeztek. A rozsüzletben mérsékelt forgalomban hasonló volt a helyzet. A termények piacán gyenge kínálat következtében a zab iránzata javult és az ára mintegy 5000 koronával emelkedett. A többi termények forgalma, változatlan árat mellett, mérsékelt keretek között mozgott. A határidő-üzleti piacon az iránzat fokozatosan szilárdult és az árat emelkedtek. Budapesti paritásban, kg-kint a következő árat jegyezték: Buza, készáru-üzlet, 76 kg-os, tiszavidéki 3550-3800, felsőtisza 3525-3575, pestvidéki, fejemgyei és egyéb dunántúli

3500-3550 K. 78 kg-os tiszavidéki 3650-3875, felsőtisza 3625-3650, fejermgyei 3600-3625, pestvidéki és egyéb dunántúli 3550-3600, rozs, pestvidéki 2800-2825 és egyéb 2600-2625, takarmányrpa, I. r. 2150-2300, II. r. 2100-2200, sörárpa, felvidéki 2900-3100 és egyéb 2800-3000, zab, I. r. 2050-2150, zab, II. r. 1950-2050, tengeri 2525-2550, köles 1850-1950, repce 5500-5800, korpa 1550-1675 K. Határidő-üzlet: magyar buza októberre 3580-3600, nov.-berre 3670-3680, márciusra 3970-3975, májusra 4025-4030, magyar rozs októberre 2650-2680, márciusra 2970-2975 K. **Liszt- és őrléményiac.** Budapest, okt. 11. Új lisztárak: Budapesti dupla 0-ás 6560, 0-ás 6560, 1-es 6310, 2-es 6160, 3-as 6060, 4-es 6060, 5-ös 5750, 6-os 5260, 7-es 4310, 8-as 2200; rozsliszt 0-ás 6570, 1-es 3920 korona kilonként. Vidéken: dupla 0-ás 5600-5700, 0-ás 5500-5600, 2-es 5300-5400, 4-es 5100-5200, 5-ös 4500-4600, 6-os 3700-3800, 8-as 1700-1800; rozsliszt: 0-ás 4600-4700, 1-es 2900-3000 K. kg-kint.

Vetőmagvak. A vetőmagpiac változatlan. **Külföldi tőzsdék.** Chicago, október 11. Buza iránzata nyugodt, dec. 137 1/4, máj. 142 1/4, tengeri iránzata egyenlő, dec. 77 1/2, máj. 84 1/4, rozs iránzata tartott, máj. 104 1/2, zab iránzata tartott, dec. 43 1/4, máj. 47 1/2. **Winnipeg,** az iránzat tartott, Buza okt. 137 1/4, dec. 134 1/4, máj. 138 1/4, zab okt. 56 1/2, dec. 52 1/4 cent per libra. (1 dollár = 71,325 K. 1 bushel buza = 27 1/2 kg.) **Buenos Ayres,** okt. 11. (Terménytőzsdényítés.) Buza nov. 1270, febr. 1325, tengeri nov. 605, dec. 630, zab nov. 630, lenmag okt. 1545, nov. 1560, febr. 1545 peso. **Liverpool,** okt. 11. (Terménytőzsde.) 2 órákor az iránzat csendes. Buza okt. 11 1/2, dec. 11 1/2, márc. 10 3/4 shilling. (1 angol font = 347,950 K.) **Wien,** okt. 11. (Terménytőzsde. Az amerikai terménytőzsdek az elmúlt hetet változatlan áregyezésekkel zárták le s a budapesti határidős piacról is kezdetben változatlan árat jelentettek. Különböző ösztönzés híján a bécsi piacon tüzetlenség uralkodott. Buza és rozs ára változatlan maradt. Tengeri iránt azonban az érdeklődés tovább is fennáll. Márc.-ápr. hajótételekért 105, ápr. 106, máj. 108 cK-t ígértek, amivel szemben az árutulajdonosok 1 cseh fillérrel magasabb árkievetésekkel léptek fel. Száritott tengeri 107 1/2 cK-t fizettek októberre ex Wien. Szobró dec.-jan. szállásra 095 cK-t kértek. Zabban a hangulat kissé barátságosabb. A hivatalos árfojlamok az összes gabonafajtákban változatlanok maradtak. Hivatalos árfojlamok: buza belföldi 38-39, magyar iv. 70-80 kg-os 4250-4350, 78-79 kg-os 40-41, rozs marchfeldi 2850-2875, egyéb belföldi szárm. 2725-2750, magyar pestv. 2850-2875, tengeri 2650-2750, zab belföldi 2450-25, magyar 2225-2325, schilling (1 osztrák schilling = 10,084 K.) **Pozsony,** okt. 11. (Terménytőzsde.) Kenyergabonában és őrléményekben a forgalom szűk keretek között mozgott s az iránzat tartott volt. Ezzel szemben árpa a megnövekedett kínálat ellenére élénk volt. Jegyzések 100 kg-kint, egyéb megjelölés híján feladállományról: 78-79 kg-os buza 208-210, 77-es 205-207, 76-os 200-204, 75 1/2 kg-os 198, 68-69 kg-os rozs 181-183, zab 120-130, morva zab 132-135, csövestengeri 50-55, jugoszláv tengeri ab Komárom, uszályból 116-118, újtermésű magyar vagy jugoszláv tengeri 94-95, száritott tengeri 107-109, mak 740-755, Wothmann és ipari burgonya 4650, keményítő 310-320, korpa 78-80 cK. **Saar,** okt. 9. Komlópiac. A napi forgalom átlag 100 bála volt s közepes áruért 3700-3800, vidéki la áruért 4100, gyenge közepesért 3500-3600, közepesért 3650-3800 cK-t fizettek. A piac zárlati iránzata nyugodt volt. (1 cK. = 2120 K.)

Budapesti vágómarhavásár. 1926. október 11. Felhajtás 542 darab nagy vágómarha. A vásár iránzata lanyha volt, az árak kg-kint 500 koronával olcsóbbodtak. Eladatlanul visszamaradt 158 darab. Következő árat jegyezték kg-kint, élőszuliban: Bika, jobb minőségű 10,500-13,500, kivételesen 14,000, hika, silányabb minőségű 7000-9500, tarka hizott ökör, jobb minőségű 12,500-15,500, kivételesen 16,000, középminőségű 8500-12,000, alarendelt minőségű 6000-8000, magyar tehén 7000-12,500, tarka tehén 6000-14,500, hivály 8500, növendék 4000-12,000, kicsontozni való 3000-5500 K.

Budapesti sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete sertéstelepek jelentése.) 1926. okt. 12. A ferencvárosi nyílt és zárt vásárra kétfőn 3626 darab sertés hajtattott fel, melyből élénk iránzat mellett 200 darab maradt eladatlanul vissza. Árak a következők: prima urasági 16,700-17,000, prima szedett 16,800-17,700, közep 16,400-16,900, könnyű jobb 15,800-16,000, könnyű silányabb 15,000-15,500, öreg urasági 16,200-16,500, öreg szedett 15,500-16,000, angol sonkamalac 17,000-21,000, szalonna nagyban 18,000-18,500, zsír 21,250-22,000, hus 21,000-23,000 hasított fél-sertés 19,500-20,500. K. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete bizományi hízalásra sertéseket elfogad és olcsó előleget biztosít. Ismertető füzetét érdeklődőknek megküldi **Gyapju.** A gyapju piac változatlan. **Nyersbőr.** A nyersbőrpiac változatlan.

Tej és tejtermékek. (Budapesti székfődérek vásárlás-gabósága hivatalos árjegyzése.) Árak a budapesti piacon: Tej-teszter literje okt. 8-án 4000-5000, tejszínhab literje 40,000-50,000, tejföl literje 20,000-26,000 centrif. vaj kg.-ja kicsiny

Patkányok kipusztulnak mind egyszerre ottan, ahol Citocid gáztöltényeket alkalmaznak. Kell, az eljárás egyszerű, olcsó és biztos! Azonnal kérjen ismertetést, ingyen kapja!

WIRKER-féle VADÁSZPATIKA

Rákoskeresztúr, Budapest mellett. Telefon: 12 928

Mentse meg a trágyalében levő nitrogént! Ne vegyen szalmát, olcsóbb és jobb az alomtőzeg!

HASZNÁLJON

almozásra **alomtőzeget** tisztán vagy szalmával fedve a trágyalé felszívásához **tőzegkorpát**

Légszáraz állapotban szállítja: Gróf Zichy Béla Fonyód-Feketebözsönyi Tőzegüzem, Budapest, V., Sas-utca 25., V. emelet. Telefon: Teréz 52-80, 30-as mellékállomás

ben 56,000—70,000, nagyban 40,000—44,000, szedett vaj kg.-ja kicsinyben 46,000—70,000, tehétturó kg.-ja 12,000—16,000, juhturó kg.-ja 30,000—40,000, grói sajt kg.-ja kicsinyben 60,000—70,000, trappista sajt kg.-ja kicsinyben 35,000—50,000, nagyban 22,000—28,000, ementáli sajt kg.-ja kicsinyben 60,000—80,000, nagyban 50,000—55,000 korona.

Baromfi és tojás. Árak a budapesti piacon kicsinyben. Csirke drb.-ja 15,000—45,000, tyúk drb.-ja 35,000—65,000, hizott ruca kg.-ja 20,000—28,000, hizott lud kg.-ja 22,000—28,000, sovány pulyka darabja 60,000—85,000, libamáj kg.-ja 50,000—100,000, ludzsir kg.-ja 35,000—40,000, tojás drb.-ja 1800—1900 K.

Budapesti halpiac. Árak kg.-kint: Ponty kicsinyben 1a 30,000—40,000, nagyban 24,000—30,000, ponty 1a kicsinyben 20,000—30,000, nagyban 20,000—24,000 K.

Zöldség és gyümölcs. Árak kg.-kint a budapesti piacon: Sárgarépa 1000—4000, petrezselyem 1000—4000, zeller drb.-ja 500—3000, karalábé 1000—4000, vörshagyma 1200—2000, fokhagyma 8000—16,000, cékla 2000—5000, fejeskáposzta 800—2500, kelkáposzta 1500—4000, vöröskáposzta 1800—4000, fejesaláta 1000—2500, rózsaburgonya kicsinyben 1200—1800, nagyban 90,000—120,000, fehérburgonya kicsinyben 800—1500, nagyban 70,000—85,000, retek 1000—4000, paradicsom 3000—4500, zöldpaprika 1600—2000, fok 1500—3000, karfiol 8000—10,000, torma 8,000—25,000, ngorka 4000—12,000, zöldbab 5000—8000, sóska 2000—8000, zöldborsó 8000—18,000, spenót 3000—8000, 1 cső tengeri 300—1000, champingomba 60,000—100,000, alma 3000—22,000, birsalma 3000—12,000, körte 4000—25,000, szilva 4000—20,000, szőlő 6000—24,000, dió 12,000—30,000, őszibarack 6000—32,000, görögdió 1000—3000, áfonya 24,000—28,000, som 4000—5000 K.

Nagybani burgonyáinak. A Burgonyatermelők Értékesítő Szövetkezte, Budapest, Tükör-utca 5. jelentése. 1926. október 12. Az elmúlt héten a csehszlovák kivitel megindulásával kapcsolatban egyes burgonyafajták lényeges áremelkedéseket értek el. Minőség, fekvés szerint számítva, jelenleg az alábbi árak vannak forgalomban: Ipari Wothmann burgonya 380—480, étkezési Wothmann-burgonya 500—600, étkezési Krüger 500—600, Ella 700—800, Deodara 800—700, sárgásu burgonyák 9000—1000, kifliburgonya 2800—3000, rózsaburgonya 700—800 K. Tudomásunk szerint Csehszlovákia mintegy 1500 vagon burgonyát fog beengedni Magyarországra, mely kontingens leszállításával egyidejűleg 2—3 héten belül kisebb lanyhulás várható. A becsi piac által keresett burgonyák valószínűleg továbbra is fogják áraikat tartani.

Bor. A borpiac változatlan. **Szesz- és szeszitalok.** A szeszüzlet változatlan. **Országos állatvásárok.** (1926. okt. 17.—31.-ig.) 17. Vasárnap. Kistelek, Kunhegyes, Újpest. 18. Hétfő. Búdszentmihály, Egyek, Jászfényszaru, Kapuvár, Kisköre, Kiskőrös, Kőszeg, Mándok, Miskolc, Mór, Nagybaracska, Nezsider, Ócsa, Ózd, Pécsvárad, Rajka, Ricsé 4), Sajtör, Szalkszentmárton, Szenna, Szentgotthárd, Szob, Szőlőgyőrök, Szulok, Tarján, Tatahánya, Tolnanémedi. 19.—19. Hétfő—kedd. Salgótarján, Vél. 19. Kedd. Nagybörzsöny, Tállya. 20. Szerda. Egged, Hedrehely, Némethely, Ráczkózár, Siófok, Szentkereszti, Szentpéterúr. 21. Csütörtök. Baranyajenő, Gindlcsalád, Szentgyörgyvölgy, Tornaszentandrás, Zánka. 22. Péntek. Komádi, Mikosszéplak. 23.—24. Szombat—vasárnap. Bátorfya, Mindszent. 24. Vasárnap. Füzegyháza, Kecel, Kunmadaras, Nagykőrös, Szekesfehervár. 25. Hétfő. Acs, Badassagyarmat, Bátaszék, Cellőmölk, Hajduszoboszló, Hetes, Heves, Jánosida, Kisvárd, Kony, Kunbaja, Nagyrév, Nagylós, Nádudvar, Nemesvid, Pápc, Pásztó, Putnok, Tiszapalkonya, Toka, Tompa, Verpelét, Villány. 25.—26. Hétfő—kedd. Deveser, Kunszentmiklós. 25.—27. Hétfő—Szerda. Békéscsaba. 26. Kedd. Diószív, Felsővadász, Gelse, Gesztely, Pincehely, Répceszentgyörgy, Sümeg. 27. Szerda. Felsőőr, Istvándi, Somlószőlős, Zomba, Zsámbék. 28. Csütörtök. Igal, Kaposcs, Kaposzsekeső, Sárvár, Tét, Zalaegerszeg. 29. Péntek. Pácsa. 30. Szombat. Nemetújvár, Rákóczihalva, Zalaapáti. 31. Vasárnap. Czegléd.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. Gy. Sirospatak. 1. A kért intézet címe: Staatliche Impfstoffgewinnunganstalt Mödling bei Wien. 2. Ojtóanyagrendelésénél meg kell jelölni a betegség nemét, amely ellen ojtani akarnak, a beojtandó állatok fajtáját és korát, valamint azokat a körülményeket, amelyek a védőoítást megokolták teszik. 3. A szóban levő ojtóanyagok hatásáról, vagy a velük és más ojtóanyagokkal végzett kísérletekről nincsenek részletesebb közlések az irodalomban, az intézet azonban elismert szakember vezetése alatt áll s ezért anyagai eleve megbízhatóknak tekinthetők. Az annak idején megjelent ismertető közleményre vonatkozólag megjegyezzük, hogy a sertésvész (sertészszeptikémia) elleni szérum nem a sertéspestis, vagyis az erős járványokban jelentkező veszedelmes betegség ellen véd. A sertéspestis, köznyelven szintén sertésvésznek mondott betegség elleni szérum ára Ausztriában ugyanaz, mint Magyarországon.

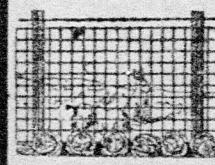
P. L. Virányos. Csillagfürtmag ára jelenleg q-kint 200—220 ezer korona. Takarmányvetésre használják. Szerk.

R. K. A Cserhádi-féle. „Általános és különleges növénytermelés” című műnek idézett oldalán található adatok nem egyeznek a budapesti m. kir. vetőmagvizsgáló állomás által megállapított számokkal, aminek magyarázata az, hogy Cserhádi műve előbb jelent meg, mint a vetőmagvizsgáló állomásnak a most érvényes számadatait tartalmazó kiadványa („Utmutató” 1920). A vetőmagvizsgáló állomás borsónál (tekintet nélkül a válfajra) elsőrendű árutól 96% tisztaságot és 96% csirázóképességet követel meg, a vetőmag határértékét (mint minimumot) pedig a 92% tisztaságot s a 90% csirázóképességet jelöli meg. Megjegyezzük, hogy mindezek a számok nem „törvényes meghatározások”. A vetőmag csirázóképessége sok fajnál változik évek szerint, az időjárás szerint, ezért a törvény maga nem is ír elő mást, mint azt, hogy mindenki, aki vetőmagot forgalomba hoz, jelölje meg a forgalomba hozott árunak tisztaságát és csirázóképességét százaléklábon. Némely évben be kell értnék kisebb százalékkal is, mert nem termelt jobb.

K. F. Fegyvernek. Ha a tengeriszár a csövek törése után azonnal levágatik, úgy a levágás még nem szünteti meg az életfolyamatokat, amelyek elsősorban abban nyilvánulnak, hogy a tengeriszárban lévő tekintélyes mennyiségű cukor elbomlik. A tavaszig fekvő tengeriszár éppen olyan kevéssé fog tehát cukrot tartalmazni, mint az ősszel besavanyított tengeriszár. A besavanyításkor elerjedő cukor azonban legalább annyiban értékesül, hogy elősegíti a besavanyított tengeriszárban tejsavas erjedési folyamatok megindulását. A levegőn fekvő tengeriszár cukortartalmából ezzel szemben kizárólag szénsav és víz keletkezik, tehát két olyan anyag, amelyek tápláléértékkel nem bírnak. Ezek szerint a tengeriszárnak levegőn való eltartását nem tartjuk előnyösebbnek, mint a besavanyítást, amely utóbbi a tengeriszár megpuhítását elősegíti. A szárás tengeriszárnak tavasszal való feltépését, kazalbarakását és ilyen módon való etetését szintén nem tartjuk sokkal célszerűbbnek, mint annak egészben való etetését. Az egész tengeriszárról az állat a leveleket és a puha részeket ugyanis leszedi, a kemény részeket pedig feltépett állapotban sem fogja elfogyasztani, sőt az érdes korodarabok még megsebezhetik az állat szájjadlását és nyelvét. W. I. dr.

Hungária-drótfonatok

a legolcsóbbak és legtökéletesebbek!

Egyedüli gyártója: 331 **HAIDEKKER SÁNDOR R.-T.**, sodrony-, szövet-, fonat-, kerítés-, vasbutor- és lánccsár Budapest, VIII., Üllői-ut 48/5. Pótk: Budán, II., Fő-utca 59. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

CIPŐK és BAKANCSOK leszállított gyári árban

Férfi sárga strapabakancs, kipuróháltartós, egybenzabott — K 125.000
Férfi sárga tehenbőrakancs, egybenzabott — K 155.000, 165.000
Férfi boxcipő, finom kézműves, amerikai vagy francia forma — K 225.000
Férfi sárga strapacipő, amerikai forma — K 165.000
Férfi csizma, puha vagy kemény száru — K 325.000, K 350.000
3 pár rendelésnél csomagolást és postadíjat nem számítok!

KISS H. cipőnagykereskedő, Budapest, VII., Miksa-u. 13. (NEW YORK PALOTÁNÁL)

GYAPJUT

főleg uradalmaktól (báranygyapjút is), közvetlen bel- és külföldi gyári megfizésből legjobb árakon vásárol

Zeisler Artur
Budapest, V., Szabadság-tér 17.
(Tőzsdepalota) Telefon: Teréz 76—99
Közvetítők szokásos jutalékban részesülnek

Minden Állattenyésztőnek Állathizlálónak Állatkereskedőnek

érdeke, hogy az állatok megbetegedése esetén az „ÖLUVAG”

a Pannonia-Petra Ásványolajipar R.-T. Olaj- és Vaselinművek osztálya Állatgyógyászati Készítményei Kéznel legyenek!!!

Salicilpaszta: Csüdsömör kitűnő gyógyszere; **Rühkenőcs:** mindenemű Rühesség különleges gyógyszere; **Kreolinkenőcs:** Bőrgyulladás-kosz kiváló gyógyszere; **Kénsalicilkenőcs:** Viszkető fertőző bőrgyulladás gyógyszere; **Zinkvasogén:** Szerszámtörés, szerszámdörzsölés biztos gyógyszere; **Jód-, Jódkálikenőcs** mindenféle sebész különleges gyógyszere.

Megrendelhetők a gyárnál: **Pannonia-Petra Ásványolajipar R.-T.** Olaj- és Vaselinművek Osztályánál Budapest, VI. ker., Szabolcs-utca 23. szám Beszerezhetők minden gyógyszerárban és nagyobb drogeriában 1384

MOST JELENT MEG: AZ ÖMGE KÖNYVKIADÓVÁLLALAT KIADÁSÁBAN **VIRÁGTENYÉSZTÉS** IRTA: CZAPÁRY BENTALÁN KERT. IGÁZGATÓ 318 oldal, 262 képpel • Ára 100.000 korona "PÁTRIA" R.-T. KÖNYVOSZTÁLYA, BUDAPEST, IX., ÜLLŐI-UT 25. SZÁM.

Gyümölcsfák

téli kártevőknek elpusztítására perme-tezzünk mindjárt lombhullás után

DENDRINNEL

s biztosítsuk az eredményt

SOTOR hernyóenyv

használatával 551 Kérjen ismertetőket:

Krausz-Moskovits
Egyesült Ipartelepek R.-T.-161
Budapest VIII., Örömvölgy-utca 8.

TRAKTORPÓTKOCSIK gépszakokocsik, teherautópótkocsik, karosszékliák Bán Lászlónál, Budapest, V., Vág-utca 5. 82. Telefon: Lipót 911—21 1405

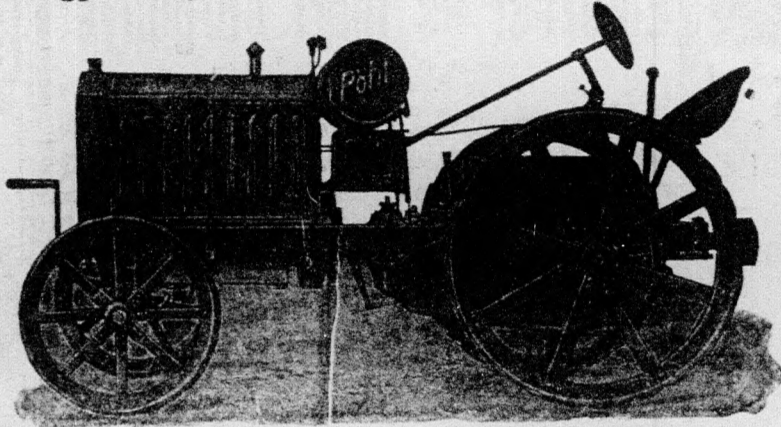
ALFA-LAVAL separátorok, fejőgépek, tejszállító-kannák, hűtők, bádógáruk, tejgazdasági berendezések, takarmányfülesztők. 1402
ASTRA tejgazdasági gépek, szénsavas hűtő-berendezések.
ALFA SEPARATOR R.-T., BUDAPEST, I., Csurgói-ut 15/a Telefon: J. 68-89
Városi üzlet: IX., Ráday-utca 12. szám. Telefon: József 52-57

A 32 HP PÖHL-TRAKTOR

teljesítménye a legnagyobb,
fogyasztása a legkisebb,
mert nagy lóerejével csupán 19 q önsúlyt kell vontatnia.

Élettartama a leg-hosszabb,

mert:
fordulati száma 800,
a motor rugózva van,
olajozása teljesen automatikus.
A főtengely 3 csapággal bír,
kapcsolója fékkel van ellátva,
hűtése kiváló,
szerkezeti anyagok német gon-
dossággal vannak megválasztva.

A gép könnyen kezelhető,

mert:
beálló barázdakérekkel bír,
automatikus a gyújtás szabá-
lyozás,
a gépi szerkezet külön alvázon fekszik.

1325

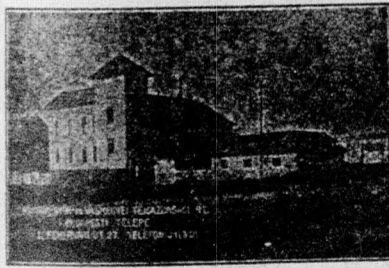
A Pöhl-tractor a 30 HP kategóriájába tartozó gépek közül a **legolcsóbb!**
Kedvező fizetési feltételek!

SATURNUS Műszaki és Gépkereskedelmi Részvénytársaság
Budapest, VI., Teréz-körút 40-42. szám.

Gyapjulópokrócok

nagy választékban
MENDLOVITS MÓR R.-T. nagykereskedő cégnél
Budapest, VI., Vilmos császár ut 13. 1333

Tejet vásárol

a Sopron-, Győr- és Vasmegeyei
Tejgazdasági Részv.-Társ.

Budapesti telepe:

Budapest, I., Fehérvári-ut 27. szám
Telefon: J. 128-01

Legmodernebbül, napi 30.000 liter teljesítő
képességgel berendezett üzem.
Tejtermelési gazdaságok alapítása. A részvény-
társaságnak Sopronban, Győrött és Szombathelyen
is van saját, modern berendezésű tejtulcsma, melyek
teljesítőképessége a budapestivel együtt napi 80.000 liter.

GAZDASÁGI KÖNYVVITELI NYOMTATVÁNYOK

a "PÁTRIA" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T.-nél,
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelemek) szereshetők be.

Mezőhegyesi magyar királyi állami ménésbirtok igazgatósága.

3251/1926. szám.

Hizott ürü eladás.

A mezőhegyesi m. kir. ménésbirtok 2. számú majorjában
elhelyezett mintegy 198 darab hizott és nyírott Rambouillet
toklyó-ürü Budapestben, a földművelésügyi minisztérium mező-
gazdasági üzemek osztályában (III. em. 302.) **f. évi októ-
ber hó 27-én d. e. 10 óráig** benyújtandó zárt, írás-
beli ajánlatok alapján tartandó versenytárgyaláson eladásra
bocsátatják.

Kötelező részletes eladási feltételeket kívánatra küld és
az ürük megtekintéséhez venni szándékozók értesítésére
fogatot rendel.

Mezőhegyes, 1926. évi október hó 5-én.

A mezőhegyesi m. kir. ménésbirtok
igazgatósága.

1453

TRIÓRÖK

marott sejtakkal
minden gabona
tisztítására.

Cseplőgép-
szitták

Türekresták. Mindennemű lyukasított lemezek.
Vetőmagtisztítótelepek
Lucerna- és lóheretisztító triórök
STAHEL és LENNER triórök és lemezlyukasztógár
részvénytársaság
Budapest, VI., Országbirtó-utca 44-46. sz.

Magyar Általános Kőszénbánya
Részvénytársulat, Budapest
V., Zoltán-utca 2-4. 968

szállít: csépléshez, gőszántáshoz és házfűtéshez
la tatai tojás- és téglabrikettet
la tatai darabos- és kockaszenet
Felsőgallai karbidot
Felsőgallai cementet
Felsőgallai égetett meszet

Orion csávázó rézgálic

A M. Kir. Földművelésügyi Minisztérium Mezőgazdasági Biokémiai Intézete által két évi szántóföldi kísér-
letekkel kipróbált és minden tekintetben bevált legolcsóbb csávázószer.

Biztos védelmet nyújt a buza kőszögje ellen!

Emeli a vetőmag csiraképességét!

Gyártja: Orion Rézkehó- és Rézgálicgyár, Nagytétény

Központi iroda: Orion Rézkehó- és Rézgálicgyár, Budapest, V., Korall-utca 5. szám, ahova írásbeli megrendelések beküldendők!

Ne tévesse össze hasonló név alatt forgalomba hozott csávázószerrel,
amelyeket az állami szakintézetek kísérleti eredményei még nem igazoltak!

1426

AZ ÁLLAMI GÉPGYÁR GYÁRTMÁNYA:
„M. Á. V. A. G.”
TRAKTOR
 ÜZEMANYAG: PETRÓLEUM VAGY BENZIN
 ERŐKIFEJTÉS: 28—32 LÓERŐ
 TELJESÍTMÉNY: KÖZÉPKÖTÖTT TALAJON 9"—10" MÉLYEN 3-VASU EKÉVEL FELSZÁNT ÓRÁN KÉNT EGY MAGYAR HOLDAT
 FORDULATSZÁM: 800

MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE BUDAPEST
 V., VILMOS CSÁSZÁR-UT 32.
 ÁRAJÁNLATOKKAL ÉS FELVILÁGOSÍTÁSOKKAL SZÍVESEN SZOLGÁL

GŐZ-, BENZIN- ÉS SZIVÓGÁZ-LOKOMOBILOK, ACÉLKERETŰ, GOLYÓCSAPÁGYAS CSÉPLŐGÉPEK, GŐZ- ÉS SZIVÓGÁZ-SZÁNTÓKÉSZLETEK ÉS UTIMOZDONNYOK stb.

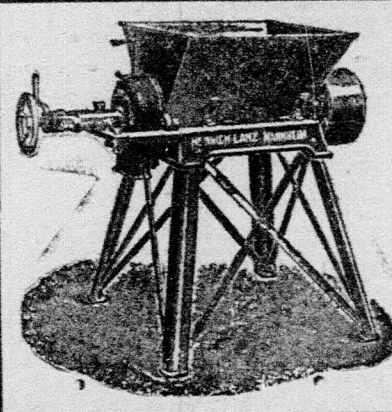
Heucke-gőzeke
 20-as, komplett, üzempépes, három ekével, olcsón, azonnal eladó. Cim: Nőtincsi uradalom, Nőtincs. Telefon: Nőtincs 2. 1433

Évi kötés mellett
uradalmi tejet
 átvessz legmagasabb napi áron Sanus Tejüzem R.-T., Budapest, VIII., Karpfenstein-u. 13. Telefon: József 158—52 1419

Gőzekebárszántást
 Őszi és tavaszi szántást, gyeptréset, szőlőtelepek faiskolák, erdősítések mély rigolozását elvéggezi
Wolf Ernő, Budapest—Kelenföld
 1385 Telefon: József 42—44 Sörgyarmút Wolf Erő Budapest

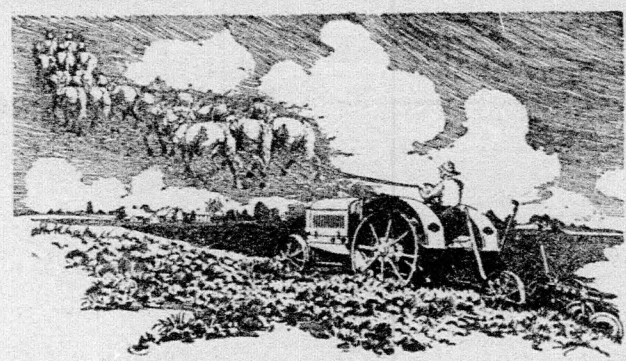
Ritka alkalomként ajánlunk
 nagyobb, továbbá kötött talaju birtokok szántásához a leg-tökéletesebben megfelelő, kevésbé használt, azonban kifogás-talan munkaképes karban levő
két NEUMEYER 40 PH traktort,
 ezenkívül kisebb gazdaságok részére
két RUHRTALI 28 PH benzinüzemű traktort
 ezek ekéjével egyetemben legelőnyö-sebb árban azonnali szállításra
MEZŐGAZDASÁGI ÉS IPARI GÉPKERESKEDELMI R.-T. BUDAPEST, V., BALATON-U. 12.
 1437
 Sürgőnycim: MEZŐIPAR. Telefon: 92-29

Minden gazda a Köztelek Olcsó Könyvtárát olvassa

APRAKTIKUS GAZDA LANZ CSÖVESTENGERI-ÉS OLAJPOGÁCSA-TÖRŐGÉPET HASZNÁL
 255 Ajánlattal szolgál:
HAHN ARTHUR és TÁRSAI
 cég, BUDAPEST, VIII., ULLŐI-UT 52/B

Miért a CORMICK a traktorok királya?

Mert:

	20 HP	30 HP
felszánt egy óra alatt	1 m. holdat	1'5 m. holdat
fogyaszt m. holdankint	6'4 kg.	6'2 kg. petróleumot,
	középkötött talajon 8" szántási mélység mellett.	
Kenőolaj-fogyasztása: 10 magyar holdra 2 kg.		
Élettartam: 8—12 év.		

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY
 MC CORMICK, CHICAGO
VEZÉRKÉPVISELET
DÉNES B. RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST, V., VÁCLUT 98.
 LEVÉLCIM: BUDAPEST 56. FIOKBERLŐ
 SÜRGÖNYCIMI: „DÉBERT BUDAPEST”
 TELEFON: LIPÓT 909—81 ÉS 909—89
 ALAPITVA 1883